

Встановлення з носія LIVE

Офіційна документація до Mageia



Текст та знімки вікон у цьому підручнику надаються вам відповідно до умов ліцензування CC BY-SA 3.0, <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>ю

Цей підручник було створено за допомогою [Calenco CMS](http://www.calenco.com) [http://www.calenco.com], розробленої компанією [NeoDoc](http://www.neodoc.biz) [http://www.neodoc.biz].

Підручник було написано охочими до цього користувачами у вільний від основної роботи час. Будь ласка, зверніться до [команди документування](https://wiki.mageia.org/en/Documentation_team) [https://wiki.mageia.org/en/Documentation_team], якщо хочете допомогти у поліпшенні цього підручника.

Встановлення з носія LIVE

Зміст

Встановлення з носія LIVE	1
1. Вибір і використання образів ISO	1
1.1. Вступ	1
1.2. Носій	1
1.3. Отримання та перевірка носіїв даних	3
1.4. Запис образу ISO	5
2. Завантаження Mageia як портативної системи	7
2.1. Завантаження системи з носія	7
2.2. У застарілому режимі BIOS/CSM	8
2.3. У режимі UEFI	9
3. Вибір мови	10
4. Умови ліцензування та нотатки щодо випуску	11
4.1. Ліцензійна угода	11
4.2. Нотатки щодо випуску	11
5. Налаштування часового поясу	12
6. Параметри годинника	13
7. Вибір клавіатури	14
8. Тестування Mageia як портативної системи	15
8.1. Портативний режим	15
9. Розбиття на розділи	16
10. Вибір точок монтування	21
11. Підтвердження форматування жорсткого диска	22
12. Нетиповий поділ диска на розділи за допомогою DiskDrake	23
13. Форматування	26
14. Зберегти або вилучити невикористані матеріали	27
15. Основні параметри завантажувача	28
15.1. Інтерфейс завантажувача	28
15.2. Користування завантажувачем Mageia	30
15.3. Користування вже встановленим завантажувачем	31
15.4. Використання ланцюгового завантаження	31
15.5. Параметри	32
16. Додавання пункту меню завантаження та внесення змін у такі пункти	33
17. Перезавантажити	34
18. Керування обліковими записами користувача і адміністратора	35
18.1. Встановлення пароля адміністратора (root):	35
18.2. Введіть користувача	35
18.3. Додаткові можливості керування записами користувачів	36
19. Вікно вітання	37
20. Вилучення Mageia	37
20.1. Настанови	37

Встановлення з носія LIVE



Всі сторінки, описані у цьому підручнику побачити одразу неможливо. Набір сторінок, які ви побачите залежить від набору обладнання у вашій системі та вибраного вами варіанта встановлення.

1. Вибір і використання образів ISO

1.1. Вступ

Розповсюдження Mageia відбувається за допомогою образів ISO. За допомогою цієї сторінки довідки ви зможете вибрати образ, який відповідає вашим потребам.

Існує два сімейства носіїв дистрибутива:

- Класичний засіб встановлення: після завантаження з носія системи буде розпочато процедуру, протягом якої ви зможете вибрати компоненти для встановлення та налаштувати майбутню встановлену систему. Цей носій надасть вам максимальні можливості щодо гнучкості налаштувань, зокрема ви зможете вибрати стільничне середовище, яким би ви хотіли користуватися.
- Портативні носії (LIVE): систему на такому носії можна завантажити як звичайну систему Mageia без встановлення для ознайомлення із тим, як усе виглядатиме після встановлення. Процес встановлення є простішим, але вибір варіантів є вужчим.

Подробиці наведено у наступних розділах.

1.2. Носії

1.2.1. Визначення

Тут ми називаємо носієм даних файл образу ISO, за допомогою якого можна встановити і/або оновити Mageia, а також будь-який фізичний носій, де зберігаються дані файла ISO.

Знайти носії даних можна [тут](http://www.mageia.org/uk/downloads/) [http://www.mageia.org/uk/downloads/].

1.2.2. Класичний носій для встановлення

1.2.2.1. Типові можливості

- На цих образах ISO використовується традиційний засіб встановлення під назвою draxx.
- Вони придатні для встановлення «з нуля» або оновлення попередніх випусків.
- Різні носії для 32-бітової та 64-бітової архітектур.
- Доступ до деяких з інструментів можна отримати з екран вітання: система відновлення, тест пам'яті, інструмент виявлення обладнання.
- На кожному з DVD міститься багато стільничних середовищ та переклади різними мовами.
- Під час встановлення вам буде надано можливість додати джерела невірного програмного забезпечення.

1.2.3. Портативний носій

1.2.3.1. Типові можливості

- Можна скористатися для ознайомлення із дистрибутивом без встановлення його на жорсткий диск. Втім, якщо хочеться, за допомогою цього носія можна встановити Mageia на вашому комп'ютері.
- Кожен ISO містить лише одне стільничне середовище (Плазму, GNOME або Xfce).
- Різні носії для 32-бітової та 64-бітової архітектур.
- **Образами ISO портативних систем можна скористатися лише для встановлення системи «з нуля». Вони непридатні для оновлення системи з попередніх випусків.**
- Містять невелике програмне забезпечення.

1.2.3.2. Портативний DVD з Плазмою

- Лише стільничне середовище Плазми.
- Містить переклади усіма мовами.
- Лише для 64-бітової архітектури.

1.2.3.3. Портативний DVD із GNOME

- Лише стільничне середовище GNOME.
- Містить переклади усіма мовами.
- Лише для 64-бітової архітектури

1.2.3.4. Портативний DVD з Xfce

- Лише стільничне середовище Xfce.
- Містить переклади усіма мовами.
- 32-бітова і 64-бітова архітектури.

1.2.4. Носії CD лише для завантаження

1.2.4.1. Типові можливості

- Кожен з таких малих образів містить лише дані, потрібні для запуску засобу встановлення drax та пошуку drax-installer-stage2 та інших пакунків, за допомогою яких можна продовжити і завершити встановлення. Такі пакунки можуть зберігатися на жорсткому диску комп'ютера, локальному диску, у локальній мережі або у інтернеті.
- Такі носії є дуже малими (менше за 100 МБ). Ними зручно користуватися, якщо канал зв'язку у мережі є надто вузьким для отримання повноцінного образу DVD, на комп'ютерах без пристрою для читання DVD або на комп'ютерах, які не можуть завантажувати систему із флеш-диска USB.
- Різні носії для 32-бітової та 64-бітової архітектур.
- Лише англійська мова.

1.2.4.2. netinstall.iso

- Містить лише вільне програмне забезпечення. Призначено для користувачів, які не бажають користуватися невеликими пакунками.

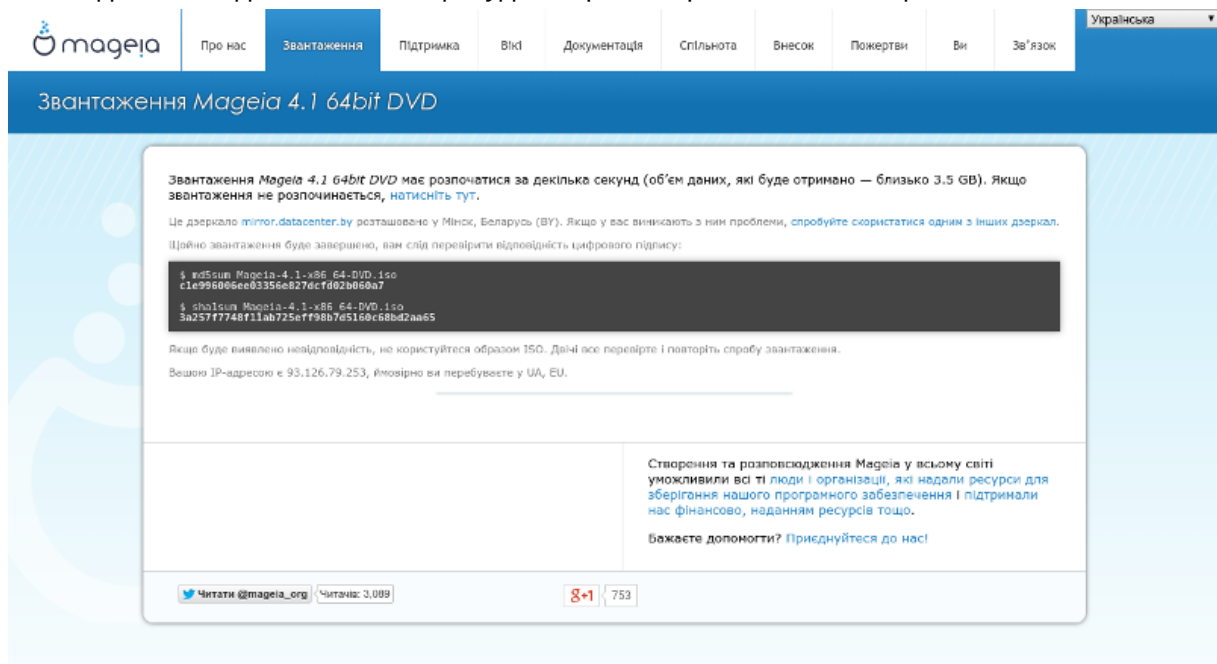
1.2.4.3. netinstall-nonfree.iso

- Містить невелике програмне забезпечення (здебільшого драйвери, кодеки тощо). Призначено для тих, хто потребує цих компонентів системи.

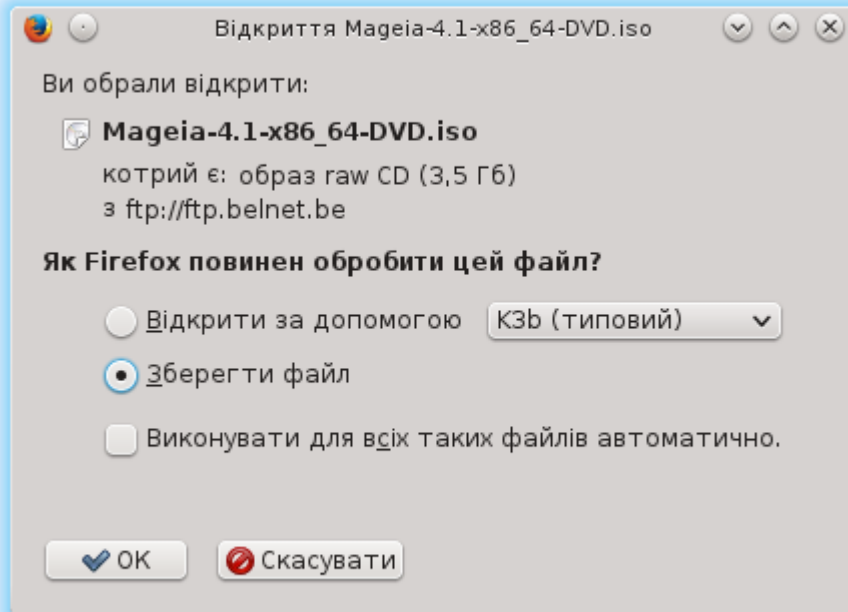
1.3. Отримання та перевірка носіїв даних

1.3.1. Отримання

Щойно вами буде вибрано потрібний вам файл ISO, ви можете отримати його або за допомогою протоколу http, або за допомогою BitTorrent. У обох випадках у вікні буде показано певну інформацію щодо джерела даних та надано можливість змінити його, якщо швидкість отримання даних є надто малою. Якщо буде вибрано http, ви побачите щось таке:



md5sum і sha1sum — програми для перевірки цілісності даних у образах ISO. Для виконання перевірки достатньо встановити лише одну з цих програм. Для [подальшого використання](#) встановіть одну з них. Далі, буде показано таке вікно:



Позначте пункт «Зберегти файл».

1.3.2. Перевірка цілісності отриманих даних образу

Обидва шістнадцяткових числа обчислено за допомогою певного алгоритму на основі файла, який має бути отримано. Якщо ви попросите відповідну програму знову обчислити шістнадцяткове число на основі отриманого файла, буде отримано те саме число (це означатиме що дані було отримано належним чином) або інше число (отже, дані було отримано з помилками). Розбіжність чисел означає, що вам слід повторити отримання образу або спробувати відновити його за допомогою BitTorrent.

Відкрийте консоль (від імені звичайного користувача) і віддайте таку команду:

- Якщо використовується md5sum: [sam@localhost]\$ **md5sum шлях/до/файла/образу.iso.**

- Якщо використовується sha1sum: [sam@localhost]\$ **sha1sum шлях/до/образу.iso.**

і порівняйте отримане числове значення (для його отримання знадобиться певний час) з числом, вказаним на сторінці Mageia. Приклад:

```
[sam5@localhost ~]$ md5sum /home/sam5/Downloads/Mageia-4-RC-x86_64-DVD.iso
ec1ce42c4b003b5e9bea6911968195c8 /home/sam5/Downloads/Mageia-4-RC-x86_64-DVD.iso
[sam5@localhost ~]$ █
```

1.4. Запис образу ISO

Перевірений образ ISO можна записати на компакт-диск, DVD або флешку USB. Дія із запису не є простим копіюванням, — її призначено для створення придатного до завантаження системи носія даних.

1.4.1. Запис образу ISO на компакт-диск або DVD

Скористайтеся будь-яким пристроєм для записування, але його має бути налаштовано на **запис образу**. Просто записати дані або файли недостатньо. Докладніше про це можна дізнатися з [вікі Mageia](https://wiki.mageia.org/en/Writing_CD_and_DVD_images) [https://wiki.mageia.org/en/Writing_CD_and_DVD_images].

1.4.2. Запис образу ISO на флешку USB

Усі образи ISO Mageia є гібридними, тобто ви можете записувати їх на флешку USB і користуватися нею для завантаження або встановлення системи.



У результаті «запису» образу на диск USB (флешку) усі дані файлової системи на ній буде знищено. Доступ до усіх даних, які не буде знищено, буде втрачено. Розмір диска буде зменшено на розмір образу.

Для відновлення початкової місткості диска USB вам згодом доведеться повторно створити на ньому розділи і виконати форматування.

1.4.2.1. Використання інструмента із графічним інтерфейсом у Mageia

Ви можете скористатися інструментом із графічним інтерфейсом, наприклад [IsoDumper](https://wiki.mageia.org/en/IsoDumper_Writing_ISO_images_on_USB_sticks) [https://wiki.mageia.org/en/IsoDumper_Writing_ISO_images_on_USB_sticks]

1.4.2.2. Використання інструмента із графічним інтерфейсом у Windows

Ви можете спробувати такі засоби:

- [Rufus](http://rufus.akeo.ie/?locale=en_US) [http://rufus.akeo.ie/?locale=en_US] за допомогою пункту «ISO image» («образ ISO»);
- [Win32 Disk Imager](http://sourceforge.net/projects/win32diskimager/) [http://sourceforge.net/projects/win32diskimager/]

1.4.2.3. За допомогою інструментів командного рядка у системі GNU/Linux



Цей шлях є потенційно небезпечним. Ви можете пошкодити розділ на диску, якщо вкажете помилковий ідентифікатор пристрою.

Ви також можете скористатися консольною програмою dd:

1. Відкрийте вікно консолі
2. Отримайте права користувача root за допомогою команди **su** - (не забудьте «->» наприкінці команди)


```
[sam5@localhost ~]$ su -
Password:
[root@localhost ~]#
[root@localhost ~]#
[root@localhost ~]# █
```

3. З'єднайте з комп'ютером ваш диск USB (не монтуйте його, тобто не відкривайте вміст диска у будь-якій програмі, зокрема у програмі для керування файлами, яка може отримати доступ до даних або читати дані).
4. Віддайте команду **fdisk -l**

```
[root@localhost ~]# fdisk -l

Disk /dev/sda: 298.1 GiB, 320072933376 bytes, 625142448 sectors
Units: sectors of 1 * 512 = 512 bytes
Sector size (logical/physical): 512 bytes / 4096 bytes
I/O size (minimum/optimal): 4096 bytes / 4096 bytes
Disklabel type: dos
Disk identifier: 0x000db4bf
Partition 3 does not start on physical sector boundary.

Device      Boot      Start          End      Blocks      Id System
/dev/sda1   *           2048      21256191    10627072     83 Linux
/dev/sda2             21256192      63528959    21136384     83 Linux
/dev/sda3             63530964      625137344   280803190+     5 Extended
/dev/sda5             63531008      84873215    10671104     83 Linux
/dev/sda6             84875264     127016959    21070848     83 Linux
/dev/sda7            127019008     135985151     4483072     82 Linux swap / Solaris
/dev/sda8            135987200     198598655    31305728     83 Linux
/dev/sda9            198600704     471588863   136494080     83 Linux
/dev/sda10           471590912     496777994    12593541+     83 Linux
/dev/sda11           496781312     504955079     4086884     82 Linux swap / Solaris
/dev/sda12           504958976     625137344    60089184+     83 Linux

Disk /dev/sdb: 7.5 GiB, 8011087872 bytes, 15646656 sectors
Units: sectors of 1 * 512 = 512 bytes
Sector size (logical/physical): 512 bytes / 512 bytes
I/O size (minimum/optimal): 512 bytes / 512 bytes
Disklabel type: dos
Disk identifier: 0x15005631

Device      Boot Start          End      Blocks      Id System
/dev/sdb1   *           1       7598079    3799039+     17 Hidden HPFS/NTFS

[root@localhost ~]# █
```

Крім того, визначити назву пристрою можна за допомогою команди `dmesg`: наприкінці виведених нею даних буде вказано назву пристрою, що починатиметься з `sd` з наступним фрагментом `sdd` у нашому випадку:

```
[72594.604531] usb 1-1: new high-speed USB device number 27 using
xhci_hcd
[72594.770528] usb 1-1: New USB device found, idVendor=8564,
idProduct=1000
[72594.770533] usb 1-1: New USB device strings: Mfr=1, Product=2,
SerialNumber=3
[72594.770536] usb 1-1: Product: Mass Storage Device
[72594.770537] usb 1-1: Manufacturer: JetFlash
[72594.770539] usb 1-1: SerialNumber: 18MJTWLMPUCC3SSB
[72594.770713] usb 1-1: ep 0x81 - rounding interval to 128 microframes,
ep desc says 255 microframes
[72594.770719] usb 1-1: ep 0x2 - rounding interval to 128 microframes,
ep desc says 255 microframes
[72594.771122] usb-storage 1-1:1.0: USB Mass Storage device detected
[72594.772447] scsi host8: usb-storage 1-1:1.0
[72595.963238] scsi 8:0:0:0: Direct-Access      JetFlash Transcend 2GB
1100 PQ: 0 ANSI: 4
[72595.963626] sd 8:0:0:0: [sdd] 4194304 512-byte logical blocks: (2.14
GB/2.00 GiB)
[72595.964104] sd 8:0:0:0: [sdd] Write Protect is off
[72595.964108] sd 8:0:0:0: [sdd] Mode Sense: 43 00 00 00
[72595.965025] sd 8:0:0:0: [sdd] No Caching mode page found
[72595.965031] sd 8:0:0:0: [sdd] Assuming drive cache: write through
[72595.967251]   sdd: sdd1
[72595.969446] sd 8:0:0:0: [sdd] Attached SCSI removable disk
```

5. Назву пристрою можна визначити за розміром. Наприклад, на наведеному вище знімку /dev/sdb це пристрій місткістю 8 ГБ, тобто флешка USB.
6. Віддайте таку команду: **# dd if=path/to/the/ISO/file of=/dev/sdX bs=1M**
де X — назва потрібного вам пристрою. Приклад: /dev/sdc

Приклад: **# dd if=/home/user/Downloads/Mageia-6-x86_64-DVD.iso of=/dev/sdb bs=1M**
7. Віддайте таку команду: **# sync**
8. Витягніть флешку USB. Запис завершено.

2. Завантаження Mageia як портативної системи

2.1. Завантаження системи з носія

2.1.1. З диска

Ви можете завантажити систему безпосередньо із носія, на який було записано ваш образ (компакт-диска, DVD тощо). Зазвичай, достатньо вставити його до пристрою зчитування компакт-дисків або DVD, щоб завантажувач автоматично запустив процедуру встановлення після перезавантаження комп'ютера. Якщо цього не трапиться, ймовірно, вам доведеться внести зміни у налаштування BIOS або натиснути якусь клавішу (підказку буде показано під час завантаження), яка надасть змогу вибрати пристрій, з якого відбуватиметься завантаження системи на комп'ютері.

Відповідно до обладнання, на якому ви працюєте, та способу його налаштування, ви побачите один із наведених нижче двох варіантів зображення на екрані.

2.1.2. З пристрою USB

Ви можете завантажити систему із флешки USB, на яку було записано образ ISO. Відповідно до параметрів роботи BIOS, комп'ютер може завантажуватися безпосередньо із флешки, яку вставлено у порт USB. Якщо цього не трапилося одразу, вам доведеться трохи змінити налаштування BIOS або натиснути клавішу (підказку буде показано під час завантаження), яка надатися вам змогу вибрати периферійний пристрій, з якого завантажуватиметься комп'ютер.

2.2. У застарілому режимі BIOS/CSM



Перший екран завантаження у режимі BIOS

За допомогою середнього меню ви можете вибрати одну з трьох дій:

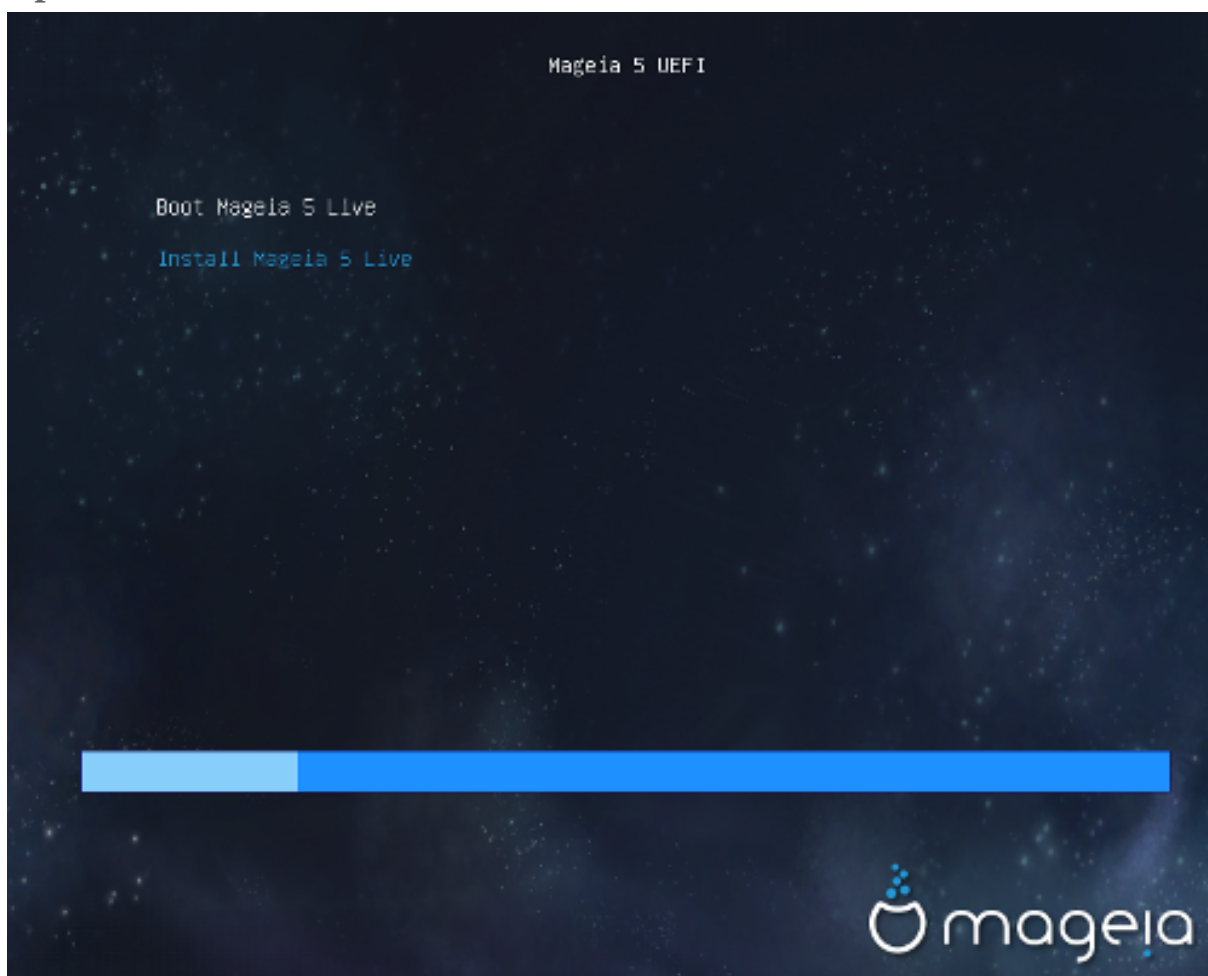
- Завантажити Mageia: вибір цього пункту означає, що буде завантажено Mageia 5 зі з'єданого носія (CD/DVD або флешки USB), на жорсткий диск комп'ютера нічого не буде записано, система працюватиме доволі повільно. Після завантаження системи ви зможете встановити її на жорсткий диск комп'ютера або просто ознайомитися із нею.
- Встановити Mageia: якщо буде вибрано цей пункт, розпочнеться процедура встановлення Mageia на жорсткий диск.
- Завантажити з твердого диска: за допомогою цього варіанта можна завантажити систему з твердого диска, як звичайно відбувається, якщо з комп'ютером не з'єднано додаткових носіїв систем (компакт-дисків, DVD або флешок USB) (не працює у Mageia 5).

За допомогою нижнього меню можна отримати доступ до параметрів завантаження:

- F1 — Довідка. Опис параметри «splash», «apm», «acpi» та «Ide»

- F2 — Мова. Вибір мови інтерфейсу.
- F3 — Роздільна здатність. Тут можна вибрати один із таких варіантів: text, 640x400, 800x600, 1024x728
- F4 — CD-Rom. Варіанти: CD-Rom або Other (інше). Зазвичай, встановлення виконується зі з'єданого з комп'ютером носія системи. За допомогою цього пункту ви можете вибрати інші джерела пакунків, наприклад сервери FTP або NFS. Якщо встановлення відбувається у мережі із сервером SLP, за допомогою цього пункту можна вибрати одне із джерел пакунків на сервері.
- F5 — Драйвер. «Yes» («Так») або «No» («Ні»). За допомогою цього пункту можна повідомити системі про наявність додаткового диска з оновленням драйвера і наказати їй попросити його вставити під час встановлення.
- F6 — Параметри ядра. За допомогою цього пункту можна вказати параметри, відповідні до апаратної частини, і драйвери, якими слід скористатися.

2.3. У режимі UEFI



Перший екран під час завантаження системи UEFI з диска

Вам доведеться обирати один з двох варіантів: запустити Mageia у портативному режимі (перший варіант) або продовжити встановлення (другий варіант).

Якщо завантаження відбувалося із флешки USB, буде показано два додаткових рядки, які дублікатами попередніх, із суфіксами «USB». Вам слід вибрати саме один із цих рядків.

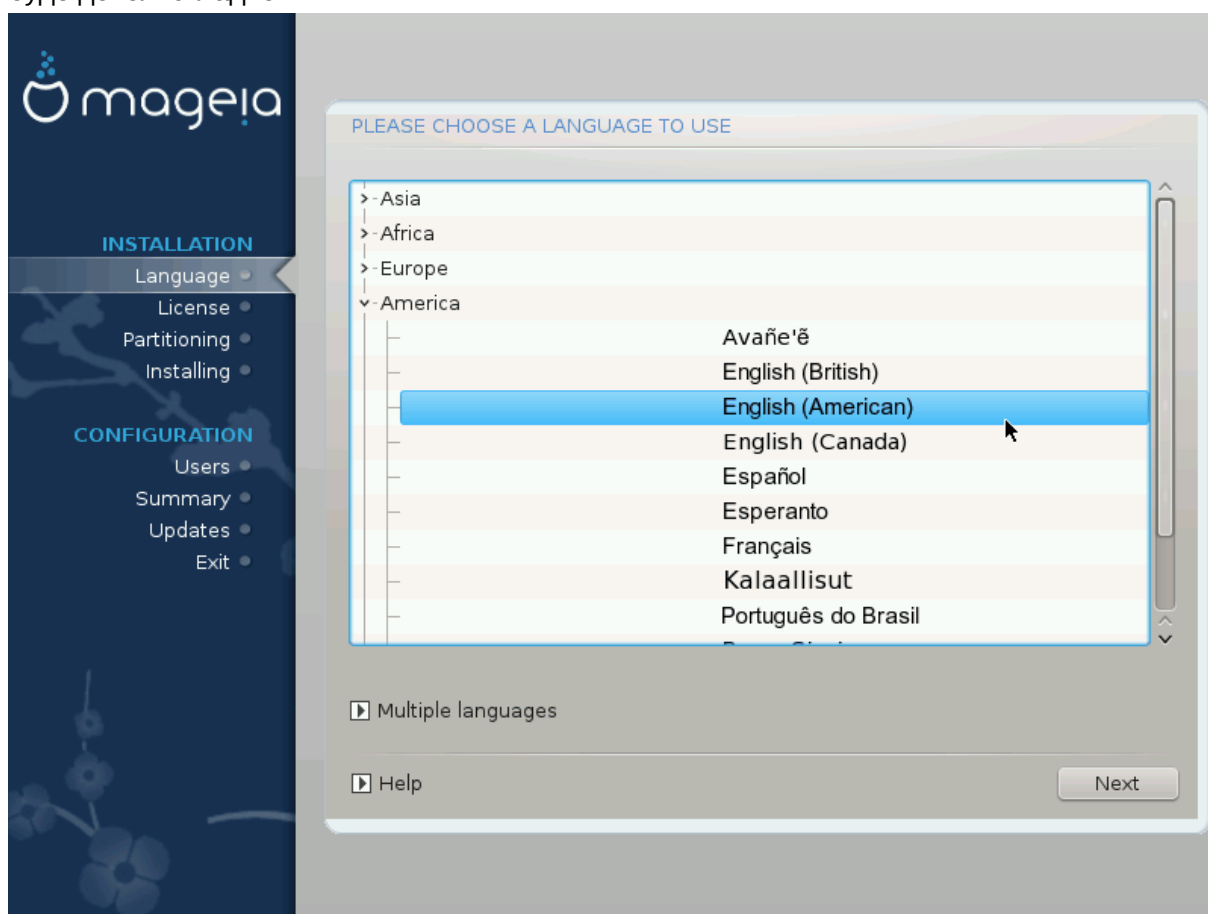
У всіх варіантах перші кроки будуть однаковими: вибрати мову, часовий пояс і модель клавіатури. На наступних кроках процедура змінюється, з'являються [додаткові кроки портативного режиму](#).

3. Вибір мови

Виберіть бажану мову інтерфейсу системи. Для цього спочатку розгорніть список країн вашого континенту. Mageia використовуватиме вибрану вами мову під час встановлення та у вже встановленій системі.

Виберіть бажану мову інтерфейсу системи. Mageia використовуватиме вибрану вами мову під час встановлення та у вже встановленій системі.

Якщо у вашій системі буде використовуватися декілька мов (вами або іншими користувачами), натисніть кнопку Декілька мов, щоб додати їх. Після встановлення додати підтримку мов буде доволі складно.



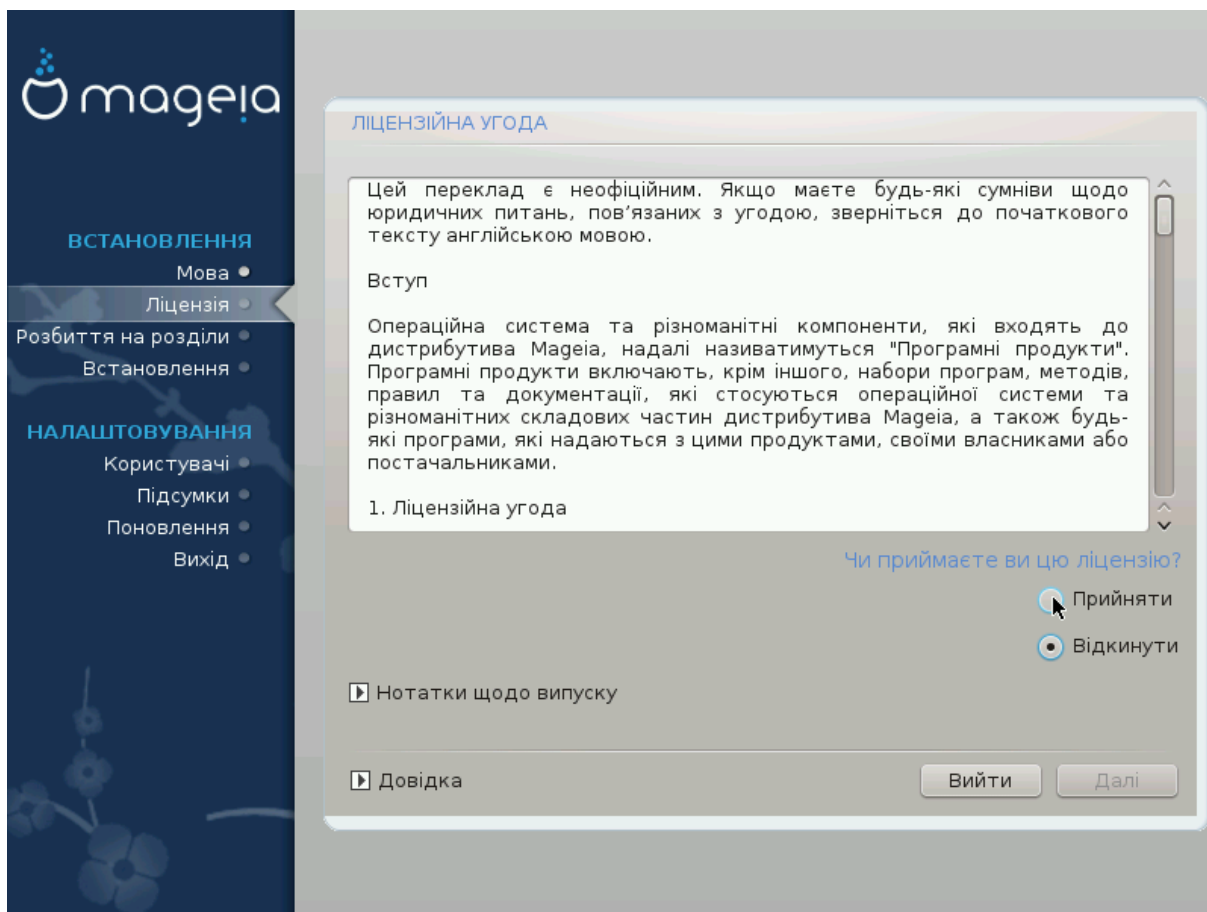
Навіть якщо вами було вибрано декілька мов, вам слід спочатку вибрати одну з них як основну мову сторінок програми для встановлення. Крім того, цю мову буде позначено і у вікні вибору декількох мов.

- Якщо розкладка вашої клавіатури не збігається з розкладкою, що використовується для бажаної мови, варто також встановити мовні пакунки для мови, пов'язаної з вибраною розкладкою.
- Типово, у Mageia використовується кодування UTF-8 (Unicode).

Це кодування можна вимкнути за допомогою вікна вибору декількох мов, якщо вам наперед відомо, що Unicode є несумісним з вашою мовою. Вимикання UTF-8 стосуватиметься всіх встановлених мов.

- Змінити мову інтерфейсу системи після встановлення можна за допомогою Центру керування Mageia (Система -> Налаштувати локалізацію системи).

4. Умови ліцензування та нотатки щодо випуску



4.1. Ліцензійна угода

Перш ніж встановлювати Mageia, будь ласка, ретельно ознайомтеся з умовами ліцензування.

Ці умови ліцензування стосуються всього дистрибутива Mageia. Вам слід прийняти ці умови, інакше встановлення буде неможливим.

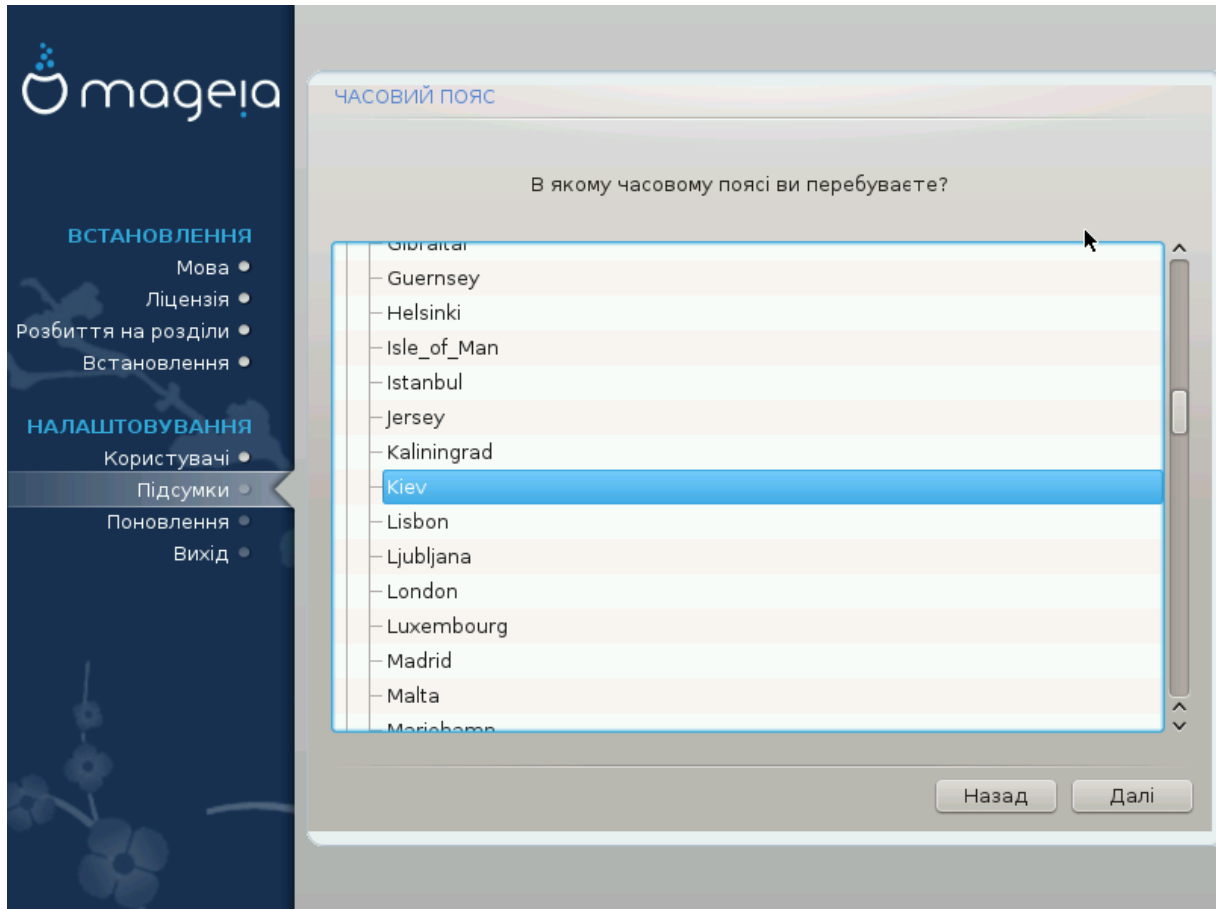
Щоб погодитися з умовами, позначте пункт Прийняти, а потім натисніть кнопку Далі.

Якщо ви не погоджуєтесь з умовами ліцензування, ми залишимося вдячні за те, що ви звернули увагу на дистрибутив. Після натискання кнопки Вийти ваш комп'ютер буде перезавантажено.

4.2. Нотатки щодо випуску

Щоб ознайомитися із важливою інформацією щодо поточного випуску Mageia, натисніть кнопку Нотатки щодо випуску.

5. Налаштування часового поясу



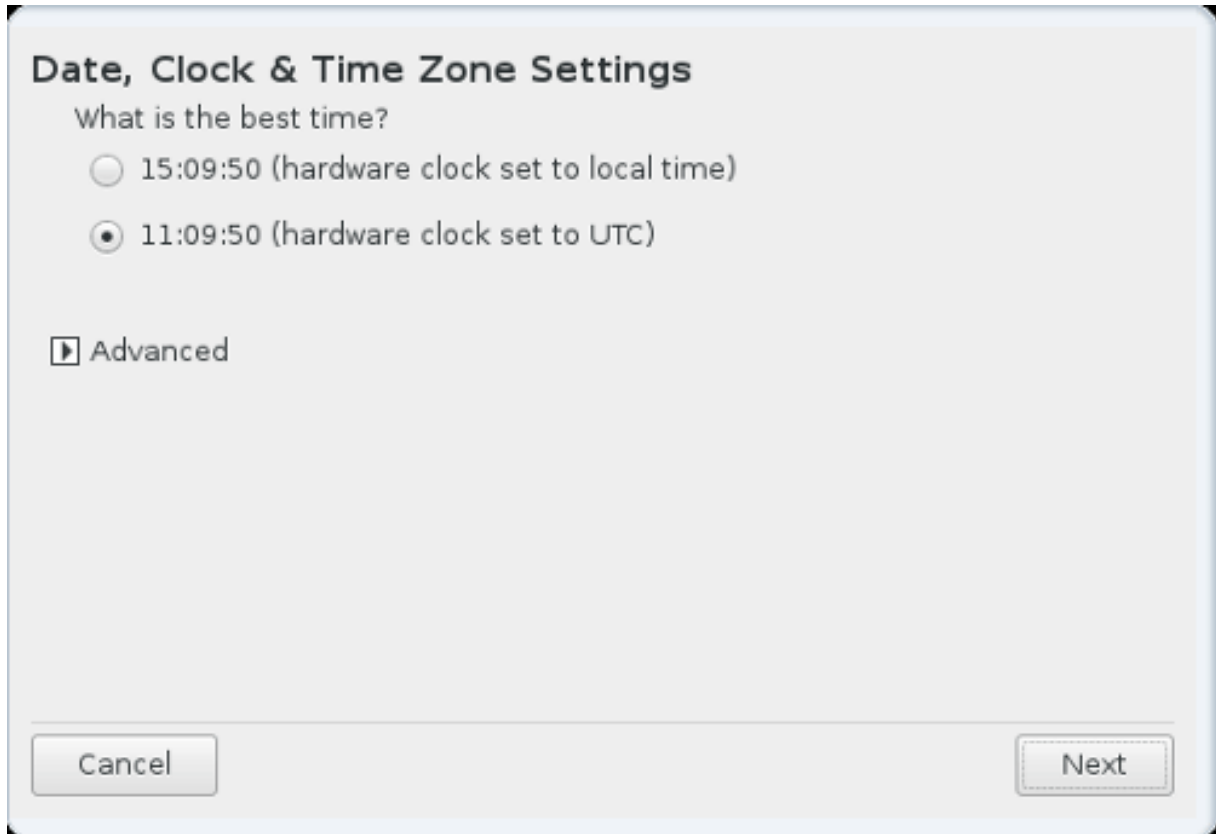
Виберіть ваш часовий пояс. Для цього достатньо вибрати вашу країну або якесь місто поруч з вашим місцем перебування так, щоб це місто було розташовано у тому самому часовому поясі.

За допомогою наступного розділу ви можете вказати режим роботи апаратного годинника комп'ютера: використання місцевого часу або часу за Гринвічем, також відомого як Всесвітній час.



Якщо на вашому комп'ютері встановлено декілька операційних систем, переконайтеся, що у всіх цих системах використано місцевий час або Всесвітній час (UTC/GMT).

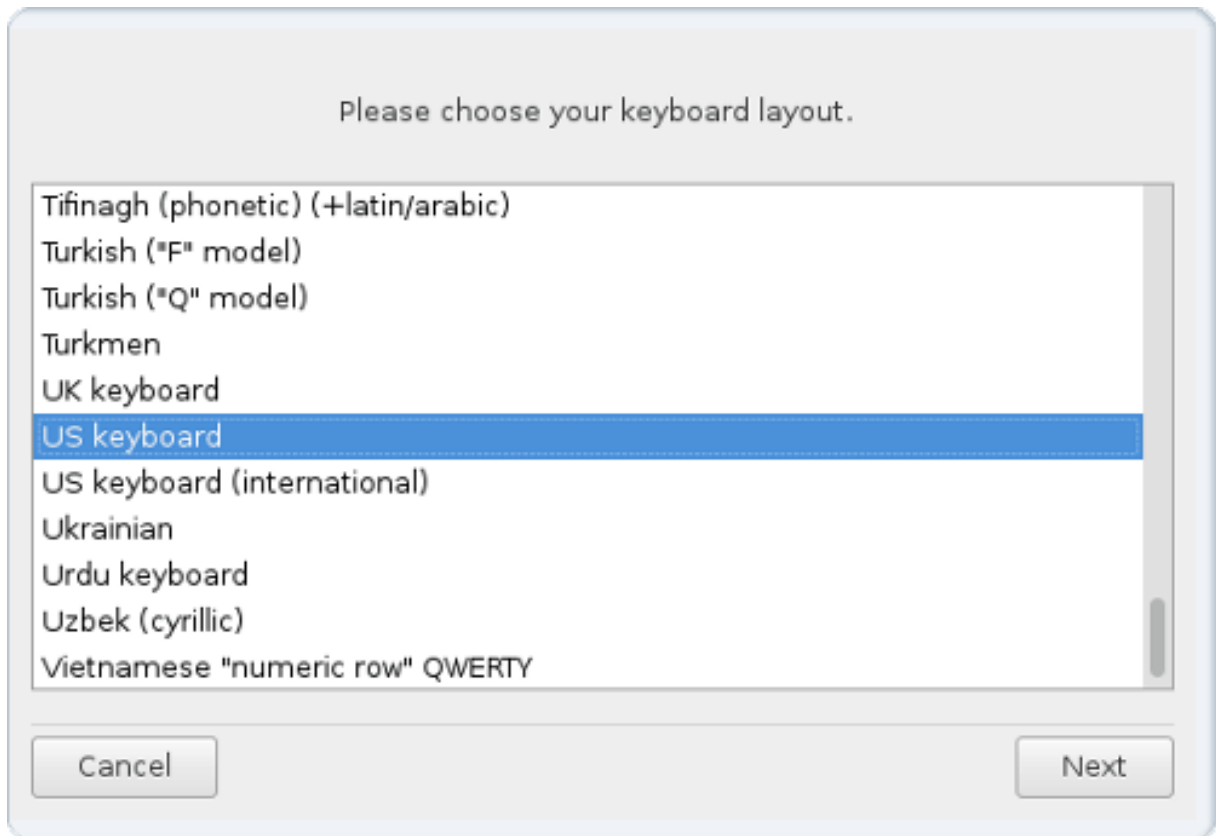
6. Параметри годинника



На цьому кроці вам слід вибрати часовий пояс, для якого встановлено годинник комп'ютера, локальний чи світовий (UTC).

На вкладці додаткових параметрів можна знайти додаткові параметри налаштування годинника.

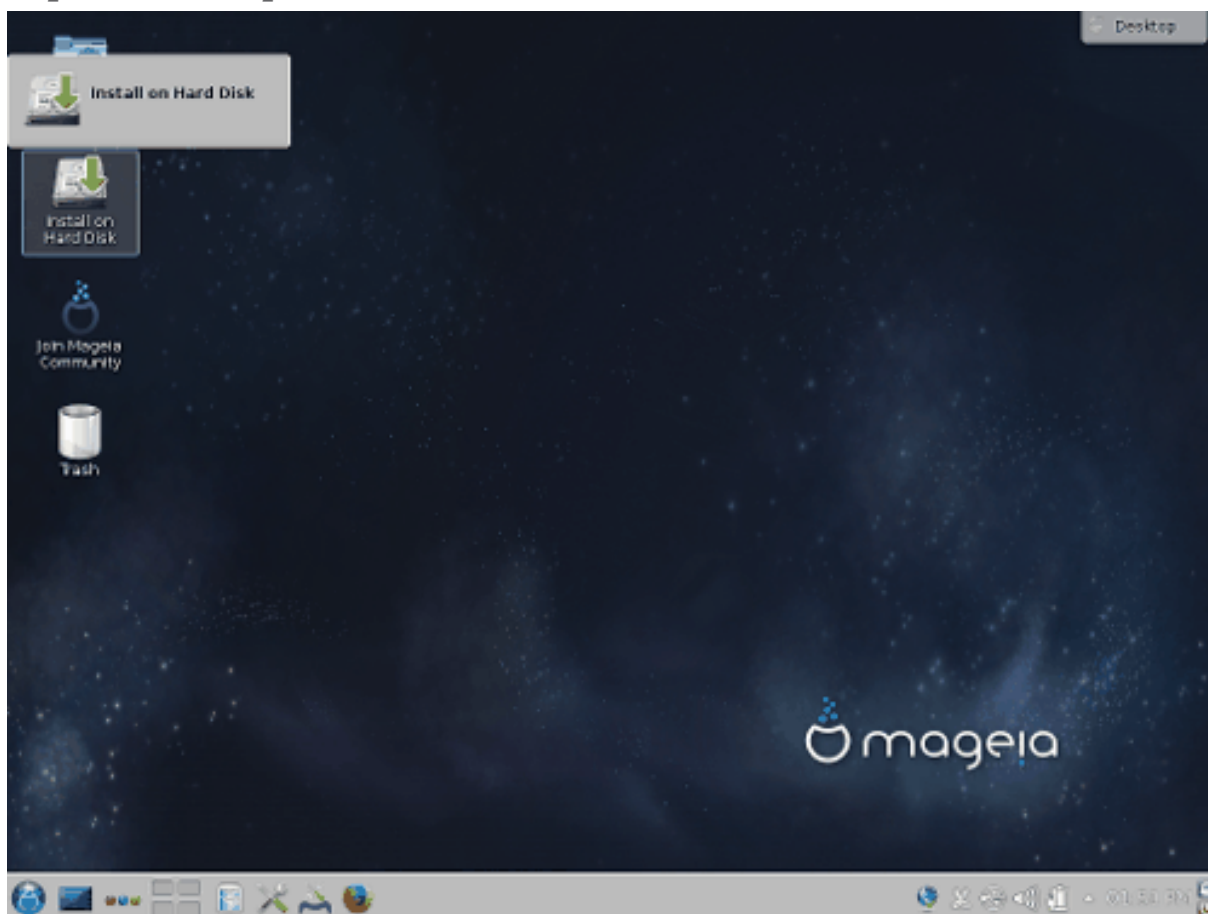
7. Вибір клавіатури



Вам слід вказати розкладку клавіатури, якою ви хочете користуватися у Mageia. Типову розкладку буде вибрано за вказаною вами мовою та вибраним раніше часовим поясом.

8. Тестування Mageia як портативної системи

8.1. Портативний режим



Це вікно буде показано, якщо вами було вибрано варіант «Завантажити Mageia». Якщо вибрано інший варіант, буде показано вікно кроку «[Розбиття на розділи](#)».

8.1.1. Тестування обладнання

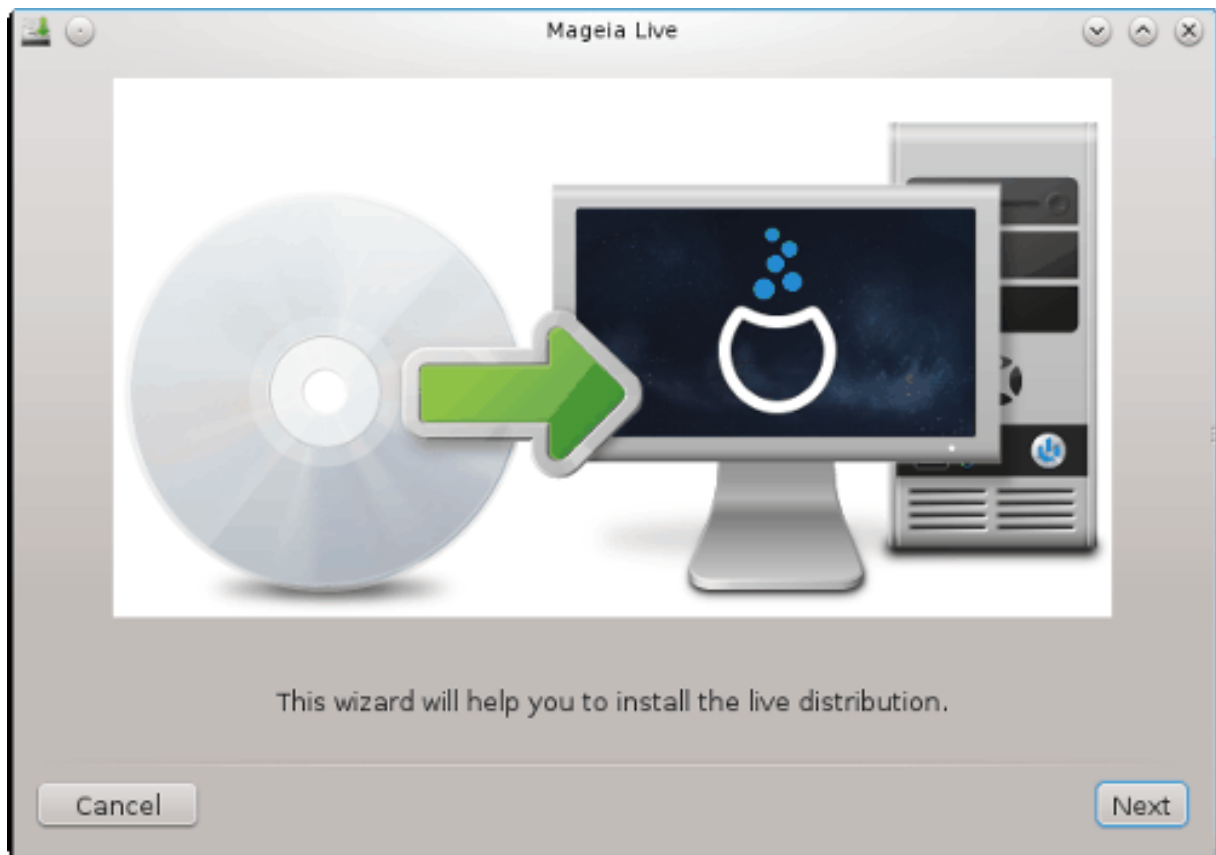
Одним із призначень портативної системи є перевірка того, чи належним чином працює обладнання комп'ютера під керуванням Mageia. Ви можете перевірити, чи до усіх пристроїв є драйвери за допомогою розділу «Обладнання» Центру керування Mageia. Передбачено перевірку найпоширеніших типів пристроїв:

- інтерфейс мережі: його можна налаштувати за допомогою `net_applet`
- графічна картка: якщо ви не мали проблем із попередньою сторінкою, все уже налаштовано.
- вебкамера:
- звук: музичне вітання вже було відтворено
- принтер: можете налаштувати принтер і надрукувати тестову сторінку
- сканер: спробуйте сканувати документ...

Якщо усі перевірки вдало пройдено, ви можете продовжити встановлення. Якщо маєте проблеми, можете перервати встановлення за допомогою кнопки «Вийти».

Вказані вами параметри налаштування буде збережено у встановленій системі.

8.1.2. Запуск встановлення

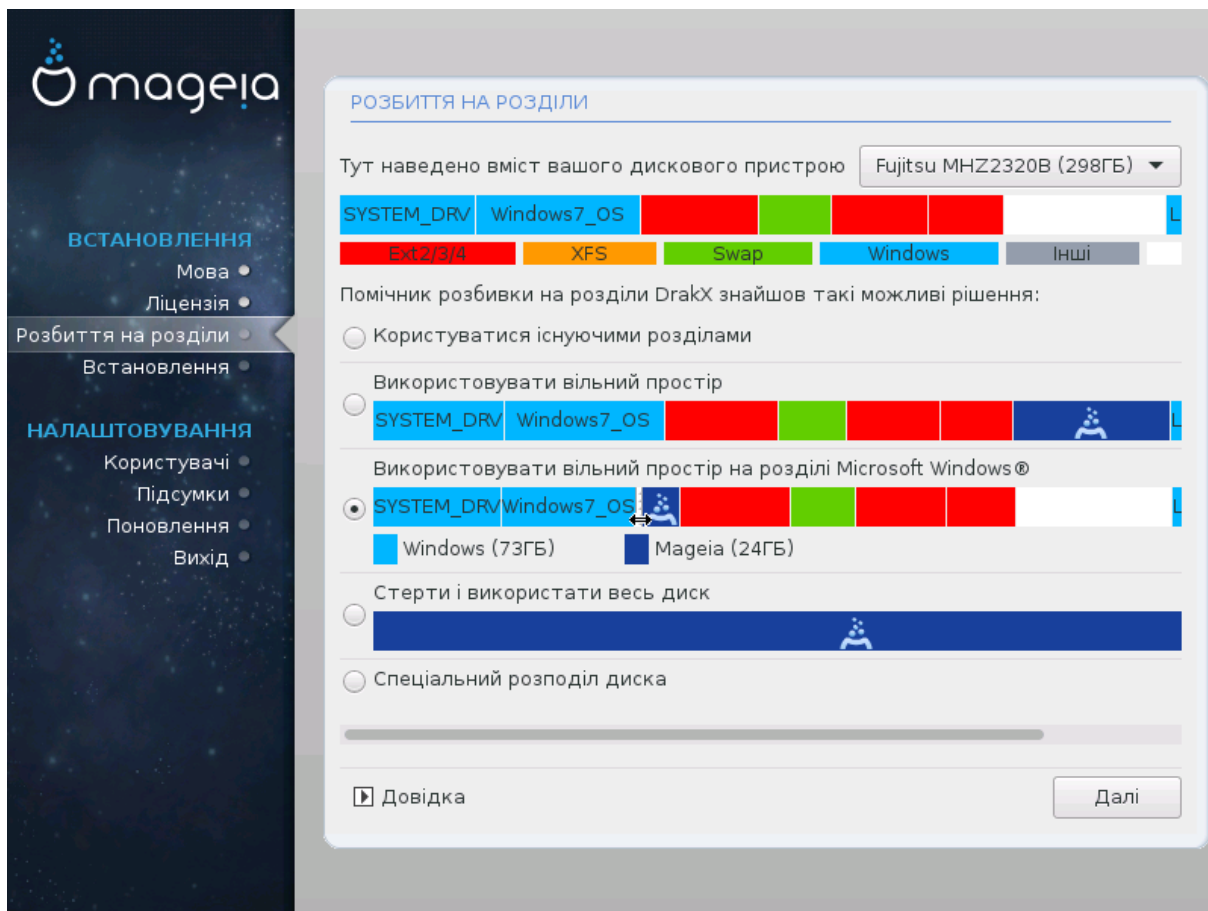


Щоб розпочати встановлення з носія портативної системи Mageia на компакт-диску, DVD або флешці на твердий диск або диск SSD, просто натисніть піктограму «Встановити на твердий диск» на стільниці. У відповідь буде показано наведене вікно, а потім відкрито вікно кроку «[Розбиття на розділи](#)», як і під час безпосереднього встановлення.

9. Розбиття на розділи

За допомогою цієї сторінки ви зможете переглянути вміст всіх дисків комп'ютера і ознайомитися з пропозиціями майстра поділу на розділи DrakX щодо місця встановлення Mageia.

Перелік пунктів у наведеному нижче списку залежатиме від комплектації комп'ютера та вмісту дисків.



- Користуватися існуючими розділами

Цим варіантом можна буде скористатися, якщо на диску буде виявлено сумісні з Linux розділи, якими можна скористатися для встановлення системи.

- Використовувати вільний простір

Цим варіантом можна буде скористатися, якщо на вашому диску є вільне місце, достатнє для встановлення нової системи Mageia.

- Використовувати вільний простір на розділі Microsoft Windows®

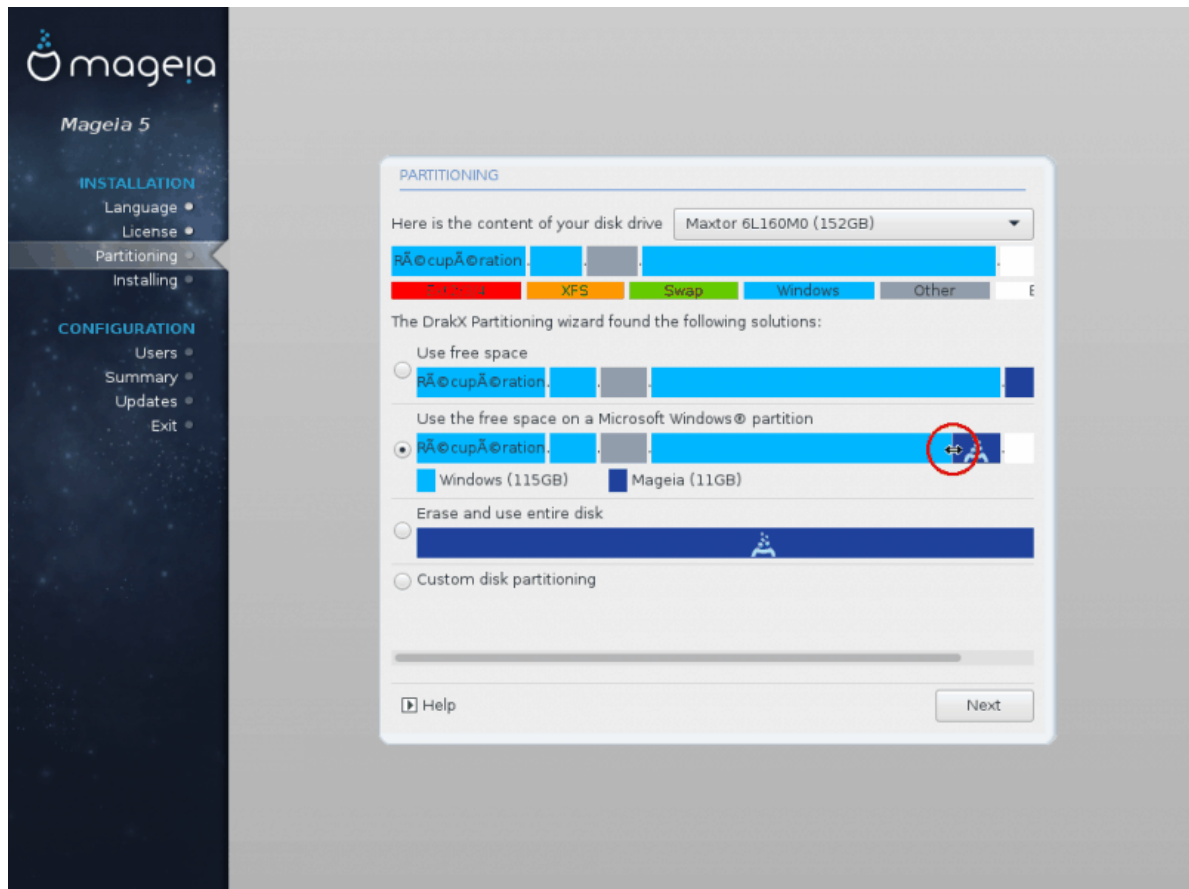
Цим варіантом можна буде скористатися, якщо на вже створених розділах Windows є достатньо вільного місця для встановлення нової операційної системи.

Цей варіант отримання місця для встановлення Mageia може корисним, але у разі його використання ви ризикуєте втратою даних, тому вам слід попередньо створити резервні копії важливих для вас файлів!

Зауважте, що розмір розділу Windows буде зменшено. Розділ має бути «очищено», тобто роботу Windows має бути завершено у штатному режимі під час останнього сеансу, коли ви користувалися цією операційною системою. Крім того, розділ має бути дефрагментовано, хоча дефрагментація і не гарантує повного пересування файлів з місця на диску, яке буде використано для Mageia. Ми наполегливо рекомендуємо вам створити резервні копії важливих для вас файлів.

Якщо буде вибрано цей варіант, засіб встановлення покаже решту розділу Windows блакитним кольором, а майбутній розділ з Mageia — темно-синім. Розміри розділів буде вказано

під ними. Ви можете змінити ці розділи перетягуванням риси між ними за допомогою вказівника миші. Див. наведений нижче знімок екрана.



- Стерти і використати весь диск

У разі використання цього варіанта для встановлення Mageia буде використано весь об'єм на диску.

Зауваження: всіх дані на диску буде у такому разі витерто. Будьте обережні!

Якщо частину диска буде згодом використано для зберігання якихось даних або на диску вже зберігаються якісь важливі дані, не користуйтеся цим варіантом.

- Нетиповий поділ диска на розділи

За допомогою цього варіанта ви можете отримати цілковитий доступ до розташування розділів на вашому диску відповідно до ваших уподобань.

Розміри розділів диска:

Засіб встановлення розподілити наявне місце відповідно до таких правил:

- Якщо загалом доступного місця менше за 50 ГБ, буде створено лише один кореневий розділ, /, окремого розділу для /home створено не буде.
- Якщо загалом доступного місця понад 50 ГБ, буде створено три розділи
 - 6/19 від доступного місця, але не більше за 50 ГБ, буде віддано розділу /
 - 1/19, але не більше за 4 ГБ, буде віддано розділу резервної пам'яті на диску (swap)
 - решту (принаймні 12/19) буде віддано розділу /home

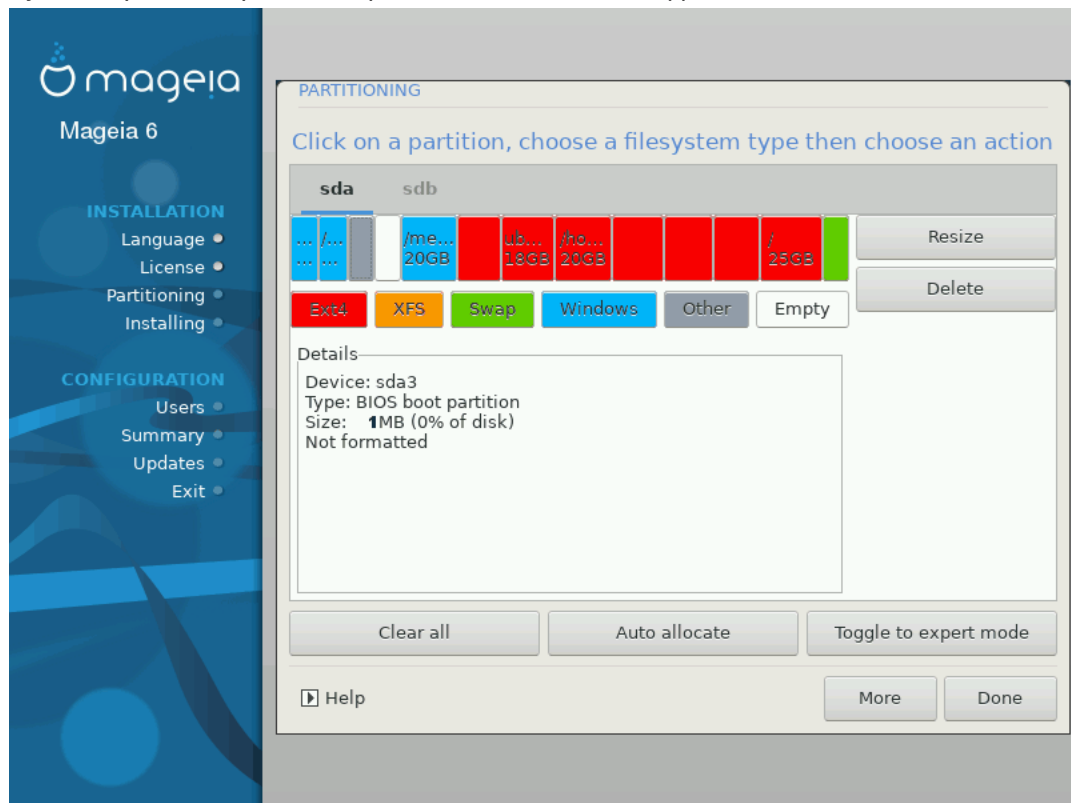
Це означає, що якщо на диску 160 ГБ або більше вільного місця, засобом встановлення буде створено три розділи: 50 ГБ для /, 4 ГБ для резервної пам'яті на диску. Решту місця буде віддано під /home.

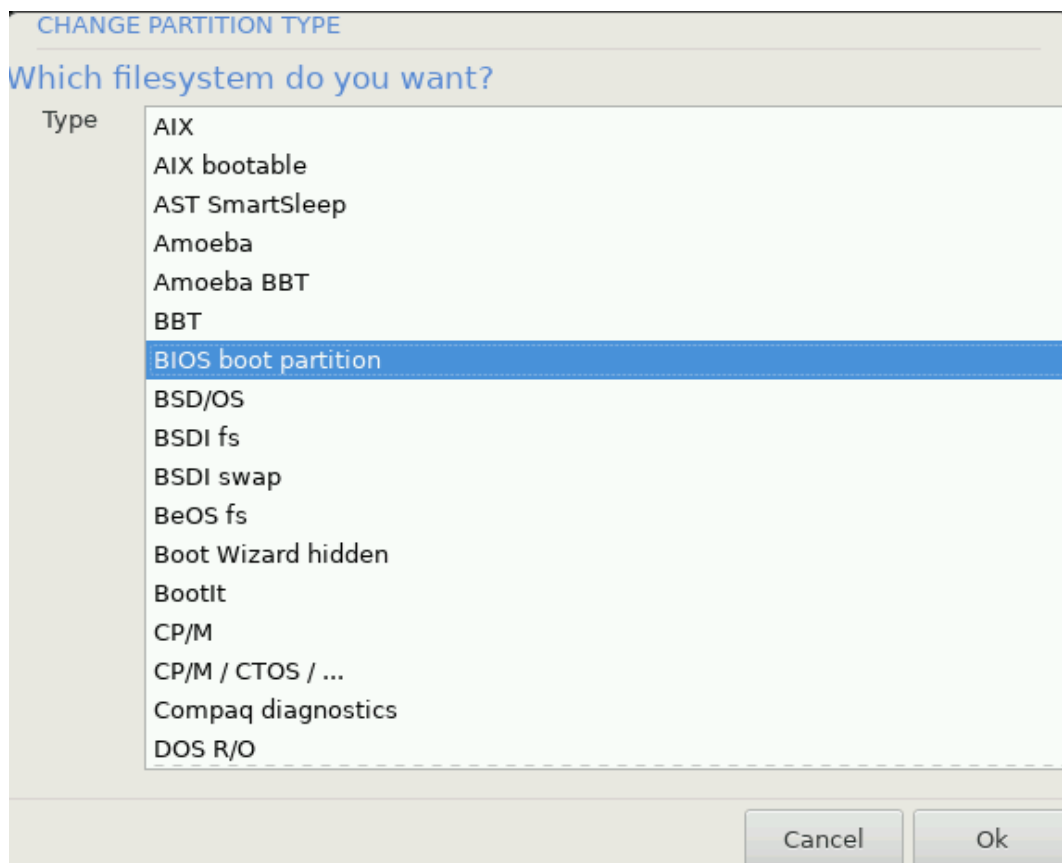


Якщо ви користуєтеся системою з UEFI, ESP (розділ із системою EFI) буде виявлено автоматично або створено, якщо його ще не існувало, і змонтовано до /boot/EFI. Пункт «Нетиповий поділ диска» є єдиним придатним до вибору, якщо виявлення UEFI було виконано належним чином.



Якщо ви користуєтеся застарілою системою (відомою як CSM або BIOS) із диском GPT, вам доведеться створити розділ для завантаження BIOS, якщо його ще не існує. Розмір розділу приблизно дорівнює 1 МіБ, він не матиме точки монтування. Виберіть пункт [Параграф 12, «Нетиповий поділ диска на розділи за допомогою DiskDrake»](#), щоб мати змогу створити такий розділ за допомогою засобу встановлення системи. Створення розділу подібне до створення будь-якого іншого розділу, але треба вибрати тип файлової системи «Розділ завантаження BIOS».





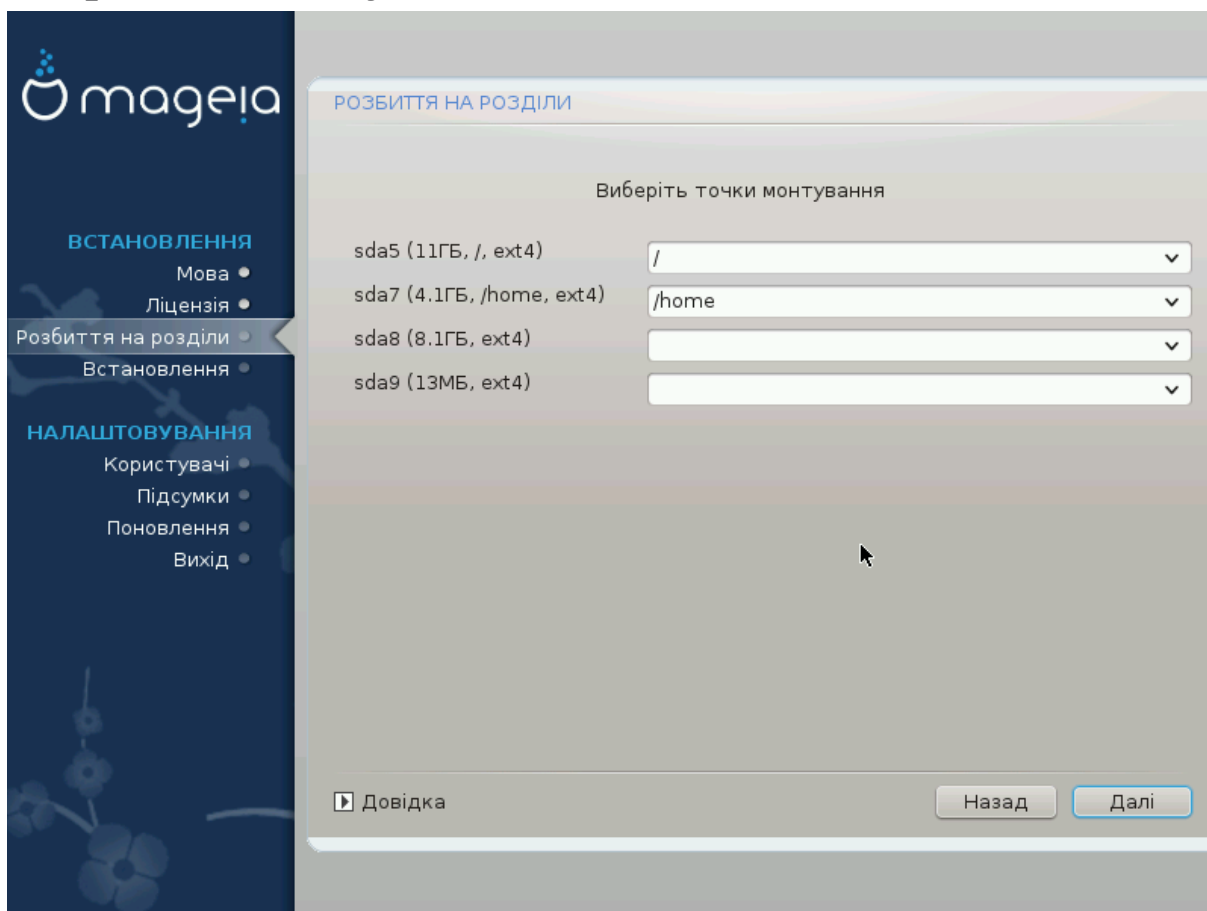
У деяких новіших дисках використовуються логічні сектори у 4096 байтів замість попереднього стандарту у 512 байтів на логічний сектор. Через те, що у розробників немає достатнього доступу до відповідного обладнання, належне тестування програми для поділу диска на розділи на таких дисках не виконувалося. Крім того, у деяких дисках SSD використовується розмір блоку понад 1 МБ. Радимо вам виконати поділ такого диска на розділи за допомогою альтернативної спеціалізованої програми, наприклад `grated` з використанням таких значень параметрів:

«Вирівняти до» «МіБ»

«Вільне місце перед (МіБ)» «2»

Також слід переконатися, що всі розділи буде створено з парними розмірами у мегабайтах.

10. Вибір точок монтування



За допомогою цієї сторінки ви можете переглянути список розділів Linux на вашому комп'ютері. Якщо ви не згодні з пропозиціями DrakX, ви можете змінити точки монтування.



У разі внесення змін не забудьте, що серед розділів обов'язково має бути розділ /.

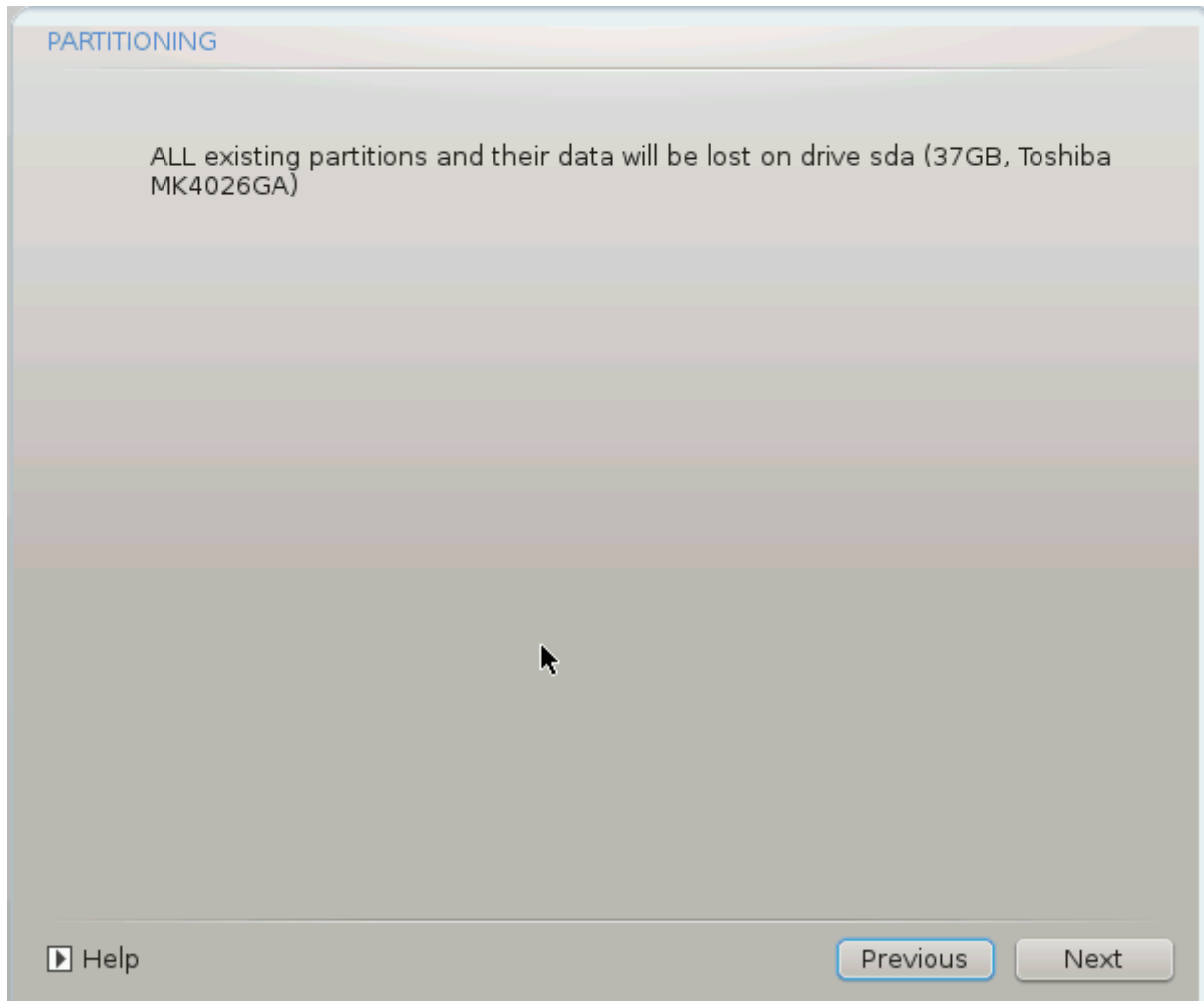
- Для кожного з розділів буде показано такі дані: «Пристрій» («Місткість», «Точка монтування», «Тип»).
- Для пункту «Пристрій» буде показано таке: «твердий диск», [«номер твердого диска»(літера)], «номер розділу» (наприклад, «sda5»).
- Якщо у вашій системі багато розділів, за допомогою спадного меню ви зможете вибрати для них різні точки монтування, зокрема такі: /, /home і /var. Крім того, ви можете створити власні точки монтування, наприклад /video для розділу, на якому зберігатимуться ваші відео файли або /cauldron-home для розділу /home встановленої тестової версії системи (cauldron).
- Для розділів, доступ до яких за допомогою встановленої системи не здійснюватиметься, ви можете не вказувати точку монтування.



Натисніть кнопку Назад, якщо ви не певні, щодо вибору. Потім натисніть кнопку Спеціальний розподіл диска. У вікні, яке буде відкрито у відповідь, ви зможете натиснути область розділу, щоб переглянути дані щодо типу і розміру розділу.

Якщо ви певні, що точки монтування визначено правильно, натисніть кнопку Далі і визначтеся з тим, слід лише форматувати розділи згідно пропозицій DrakX чи виконати додаткові дії.

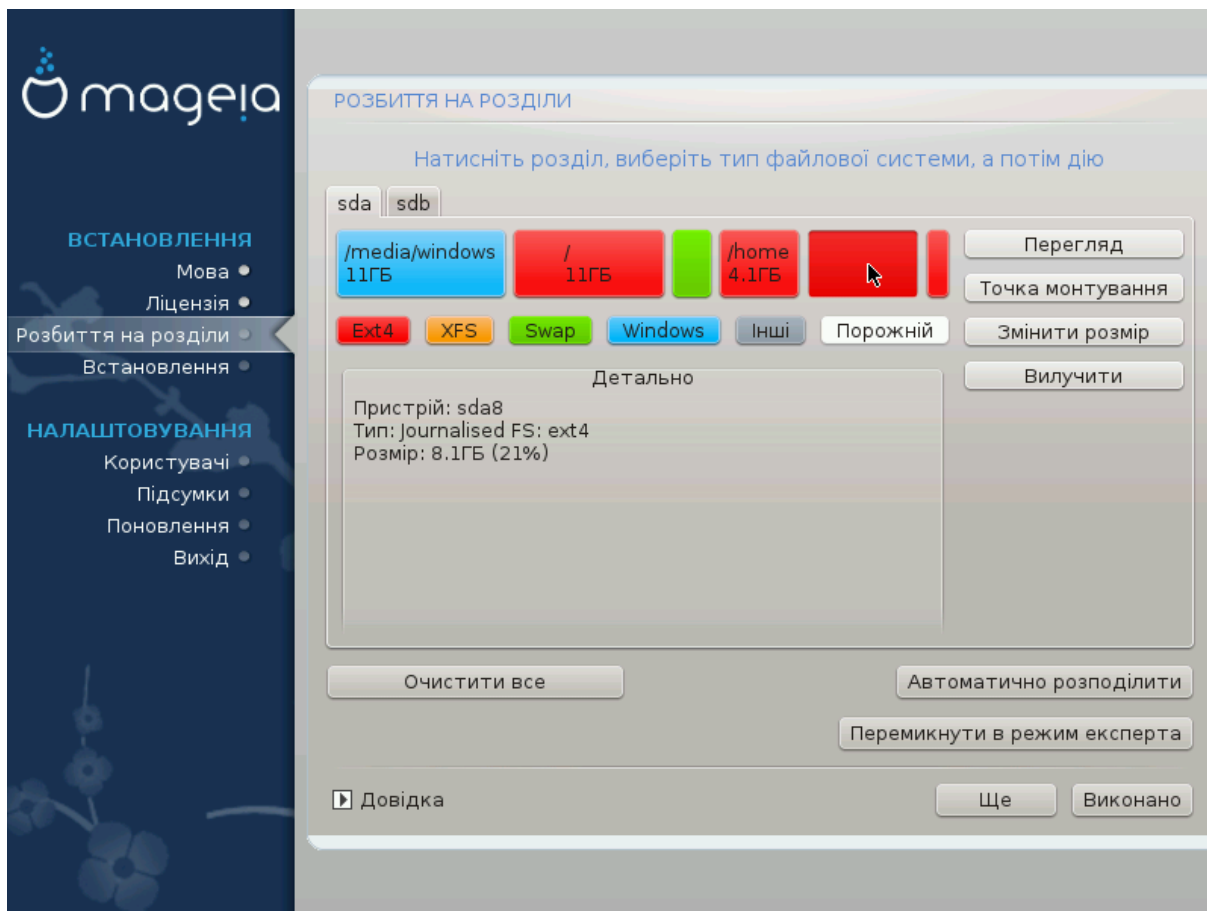
11. Підтвердження форматування жорсткого диска



Натисніть кнопку Назад, якщо ви не певні щодо зробленого вибору.

Натисніть кнопку Далі, якщо ви певні і хочете витерти всі розділи, всі операційні системи на диску і всі дані, що зберігаються на цьому диску.

12. Нетиповий поділ диска на розділи за допомогою DiskDrake



Якщо на вашому розділі з / ви хочете скористатися шифруванням, каталог /boot слід зберігати на окремому розділі. Не слід шифрувати каталог /boot, інакше завантаження системи стане неможливим.

За допомогою цієї сторінки можна визначити компонування розділів у вашій системі. За її допомогою можна вилучати і створювати розділи, змінювати файлові системи на розділах або розміри розділів і навіть переглядати вміст розділів до внесення змін.

Для кожного виявлено жорсткого диска або іншого носія даних (зокрема картки флеш USB) буде відведено власну вкладку. Приклад: sda, sdb та sdc, якщо буде виявлено три диски.

Натисніть кнопку Очистити все, щоб всі розділи на вибраному носії даних було вилучено.

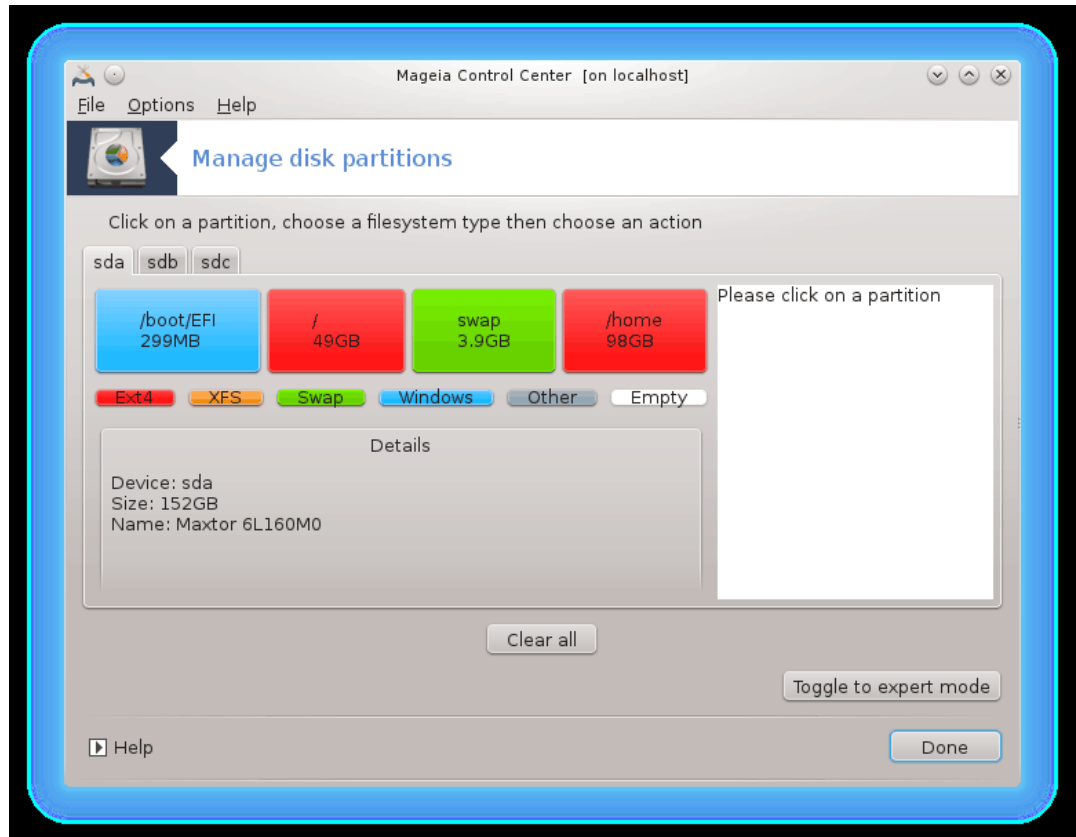
Щоб виконати будь-яку іншу дію, спочатку позначте область відповідного розділу. Потім перегляньте дані щодо розділу, змініть його файлову систему і точку монтування, розміри чи просто витріть увесь розділ. За допомогою пункту Перемкнутися на режим експерта (або Режим експерта) можна отримати доступ до додаткових можливостей, зокрема додавання мітки або вибору типу розділу.

Повторюйте ці дії для всіх відповідних розділів, аж доки все не набуде потрібних вам обрисів.

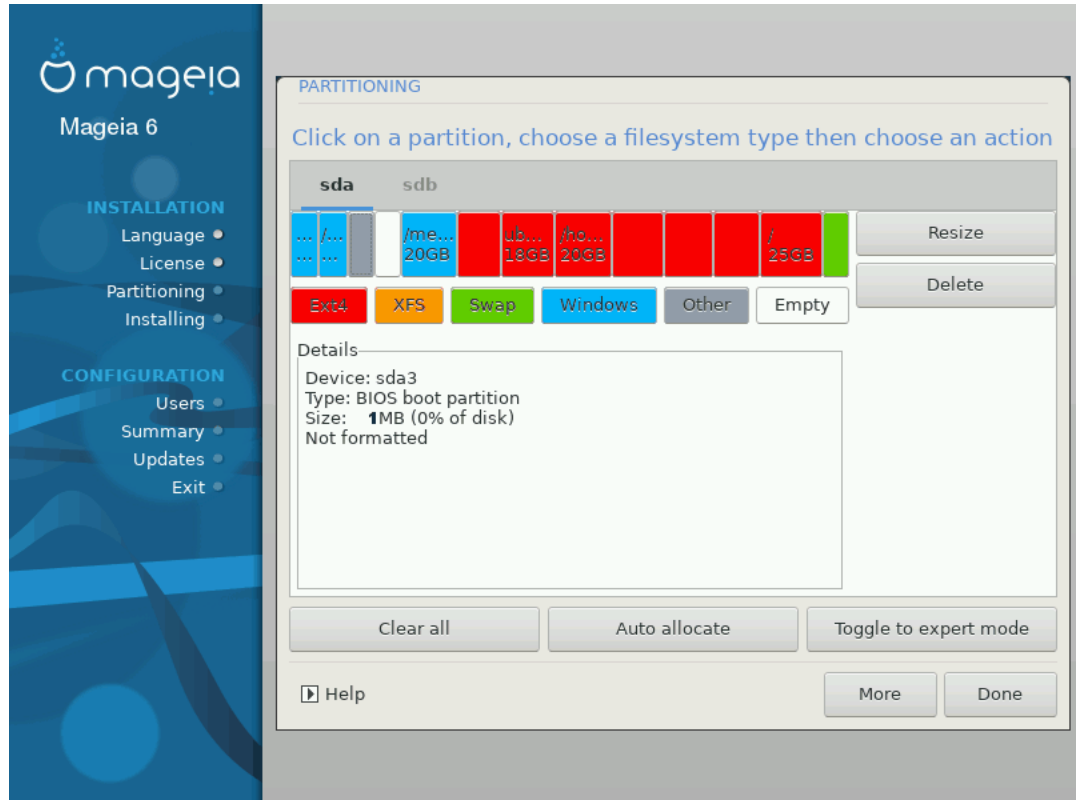
Натисніть кнопку Виконано, коли налаштування буде завершено.



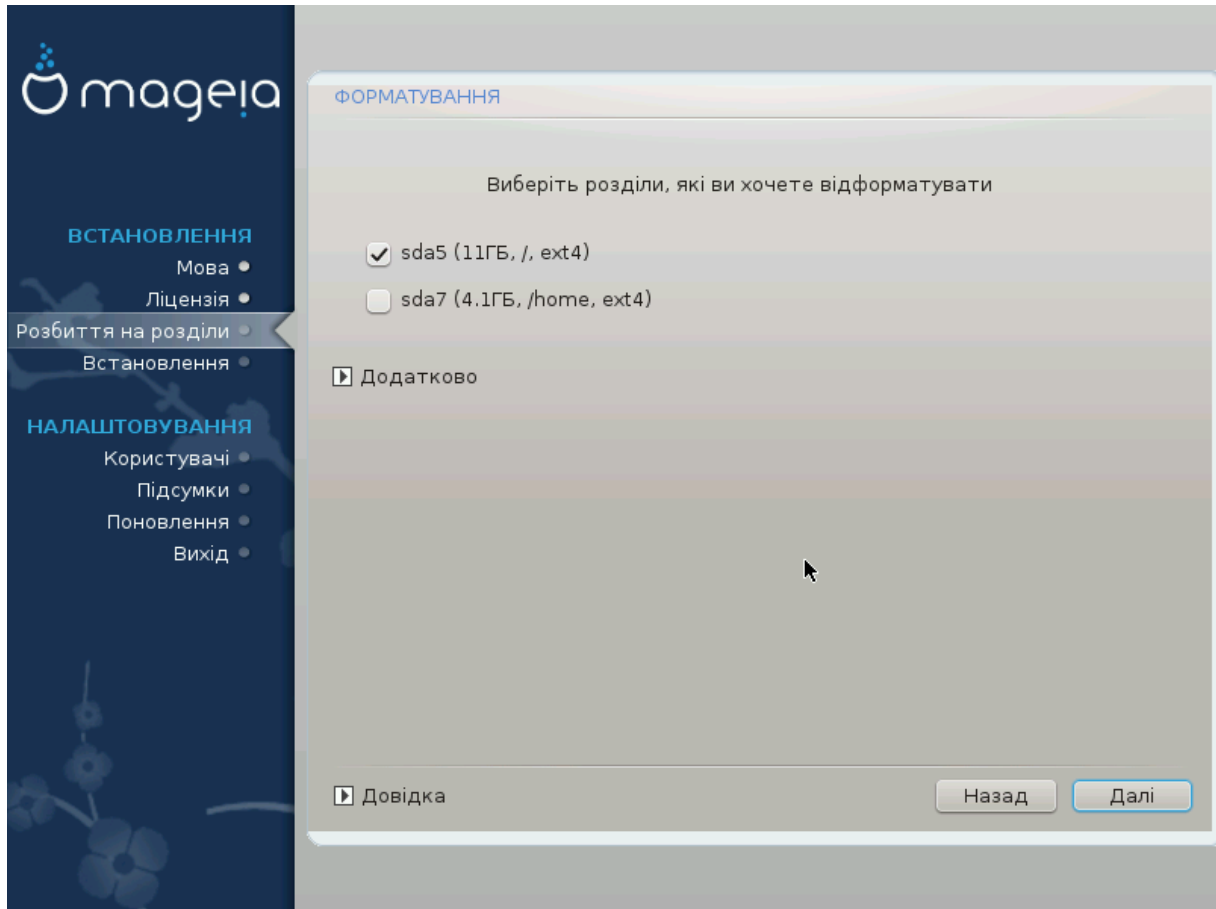
Якщо ви встановлюєте Mageia у системах з UEFI, переконайтеся, що існує ESP (EFI System Partition) і що її змонтовано до `/boot/EFI` (див. нижче).



Якщо ви встановлюєте Mageia на застарілій системі з GPT, переконайтеся, що існує розділ BIOS належного типу.



13. Форматування



За допомогою цієї сторінки ви можете визначитися з тим, які розділи слід формувати. Всі дані на розділах, які *не* позначено для форматування, буде збережено.

Зазвичай, форматування потрібне принаймні для розділів, вибраних DrakX.

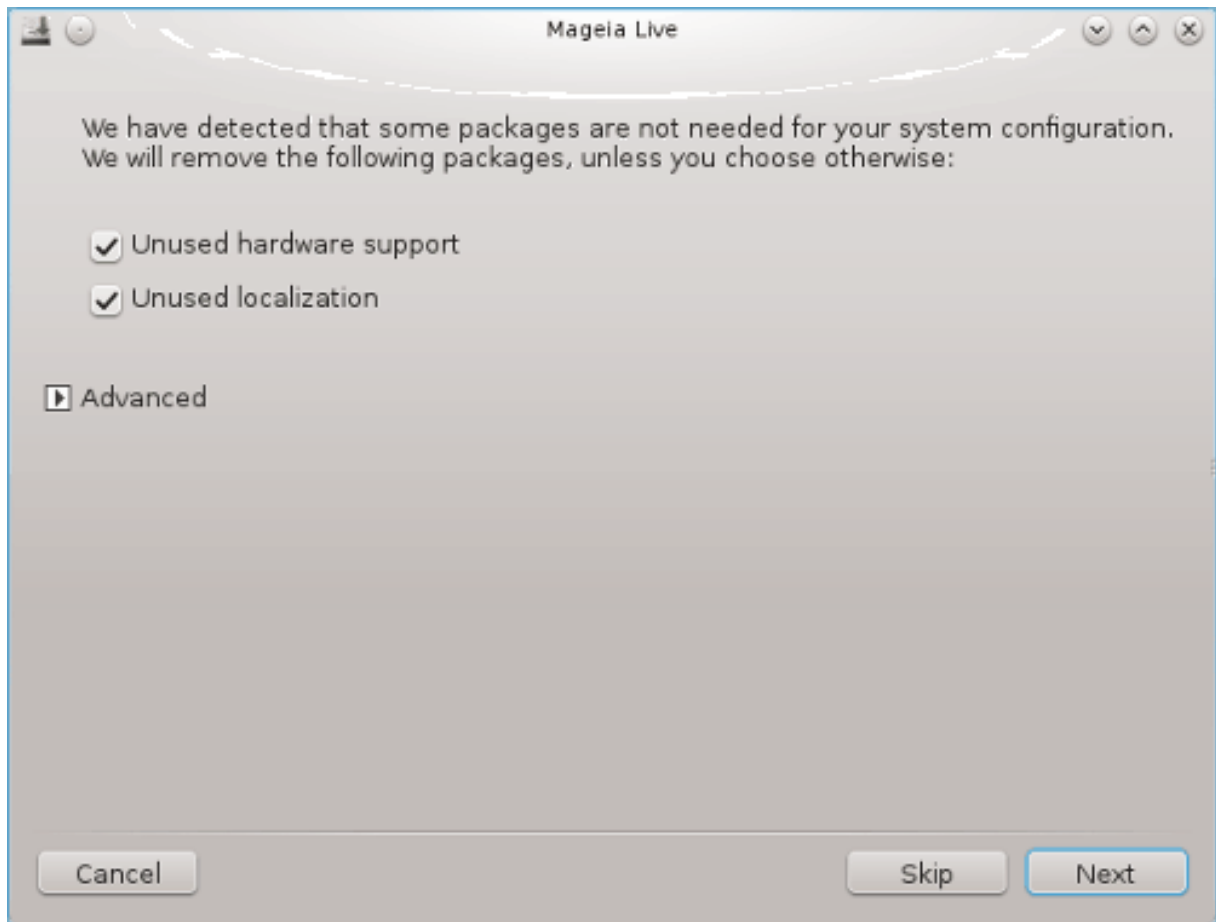
Натисніть кнопку **Додатково**, щоб вибрати розділи, які слід перевірити на так звані *пошкоджені блоки*.



Якщо ви не певні щодо правильності свого вибору, ви можете натиснути кнопку **Назад**, ще раз кнопку **Назад**, а потім кнопку **Спеціальний**, щоб повернутися до основної сторінки. За допомогою основної сторінки ви зможете переглянути поточні параметри розділів.

Якщо ви певні у своєму виборі, натисніть кнопку **Далі**, щоб продовжити роботу з програмою.

14. Зберегти або вилучити невикористані матеріали



На цьому кроці засіб встановлення виконає пошук невикористаних пакунків перекладів та забезпечення роботи обладнання. Далі, буде запропоновано вилучити зайві пакунки. Варто погодитися на таке вилучення, якщо, звичайно, ви не плануєте створити систему, яка працюватиме на обладнанні, відмінному від того, на якому її було встановлено.



На наступному кроці відбудеться копіювання файлів на жорсткий диск. Ця процедура триватиме декілька хвилин. Наприкінці процедури ви певний час бачитимете порожній екран. Це нормально.

15. Основні параметри завантажувача

15.1. Інтерфейс завантажувача

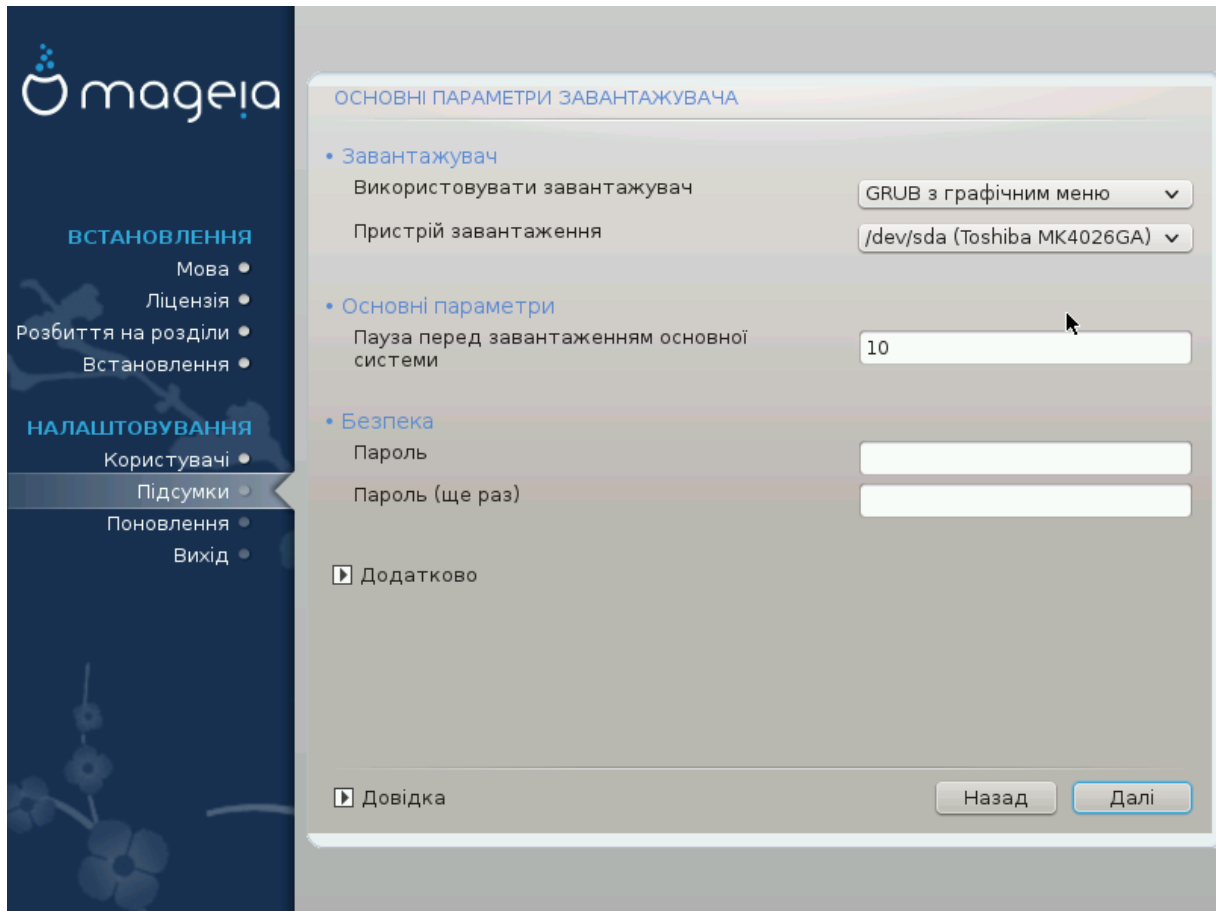
Типово, Mageia ексклюзивно використовує:

- Grub2 (з графічним меню або без нього) для застарілих систем із MBR або GPT
- Grub2-efi для системи UEFI.



Графічні меню Mageia виглядають чудово. :)

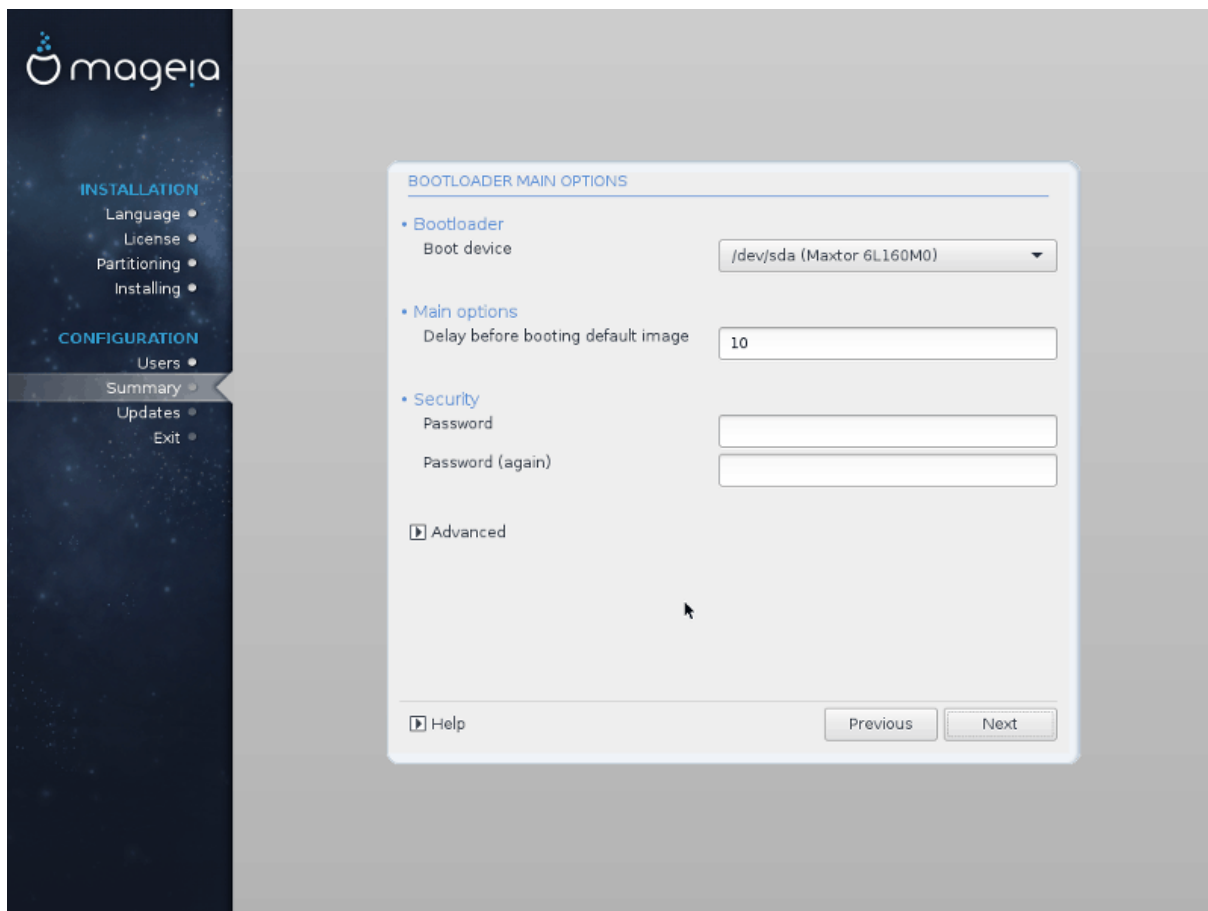
15.1.1. Grub2 для застарілих систем із MBR та GPT



Не змінюйте значення параметри «Пристрій завантаження», якщо у цьому немає нагальної потреби.

15.1.2. Grub2-efi у системах UEFI

Якщо ви користуєтеся системою з UEFI system, інтерфейс користувача трохи відрізнятиметься, оскільки ви не зможете вибирати між завантажувачем із графічним меню і без нього.



Якщо Mageia є єдиною операційною системою, яку встановлено на вашому комп'ютері, засіб встановлення створить ESP (системний розділ EFI) для зберігання завантажувача (Grub2-efi). Якщо ж на комп'ютері вже було встановлено операційні системи з UEFI (наприклад Windows 8), засіб встановлення Mageia виявить наявні розділи ESP, створені Windows, додасть grub2-efi. Хоча теоретично у системі може бути декілька ESP, варто обмежитися одним таким розділом, оскільки його достатньо для довільної кількості встановлених вами операційних систем.

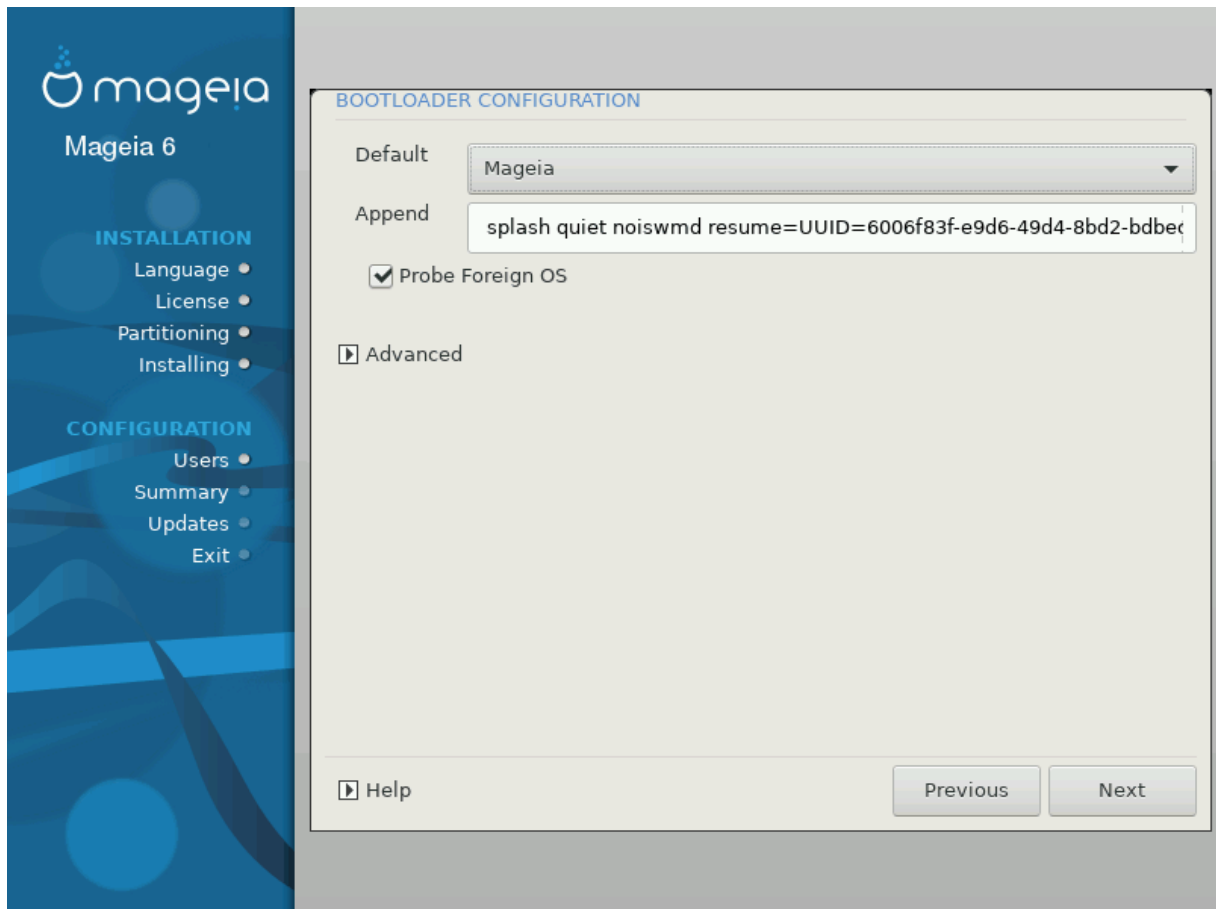
Не змінюйте значення параметри «Пристрій завантаження», якщо у цьому немає нагальної потреби.

15.2. Користування завантажувачем Mageia

Типово, залежно від вашої системи, Mageia записує новий:

- завантажувач GRUB2 або до MBR (Master Boot Record) вашого першого диска, або до завантажувального розділу BIOS.
- завантажувач Grub2-efi до ESP;

Якщо на комп'ютері вже встановлено інші операційні системи, Mageia спробує додати ці системи до вашого нового меню завантаження Mageia. Якщо вам це не потрібно, натисніть кнопку Далі, а потім зніміть позначку з пункту Зондування сторонньої ОС.

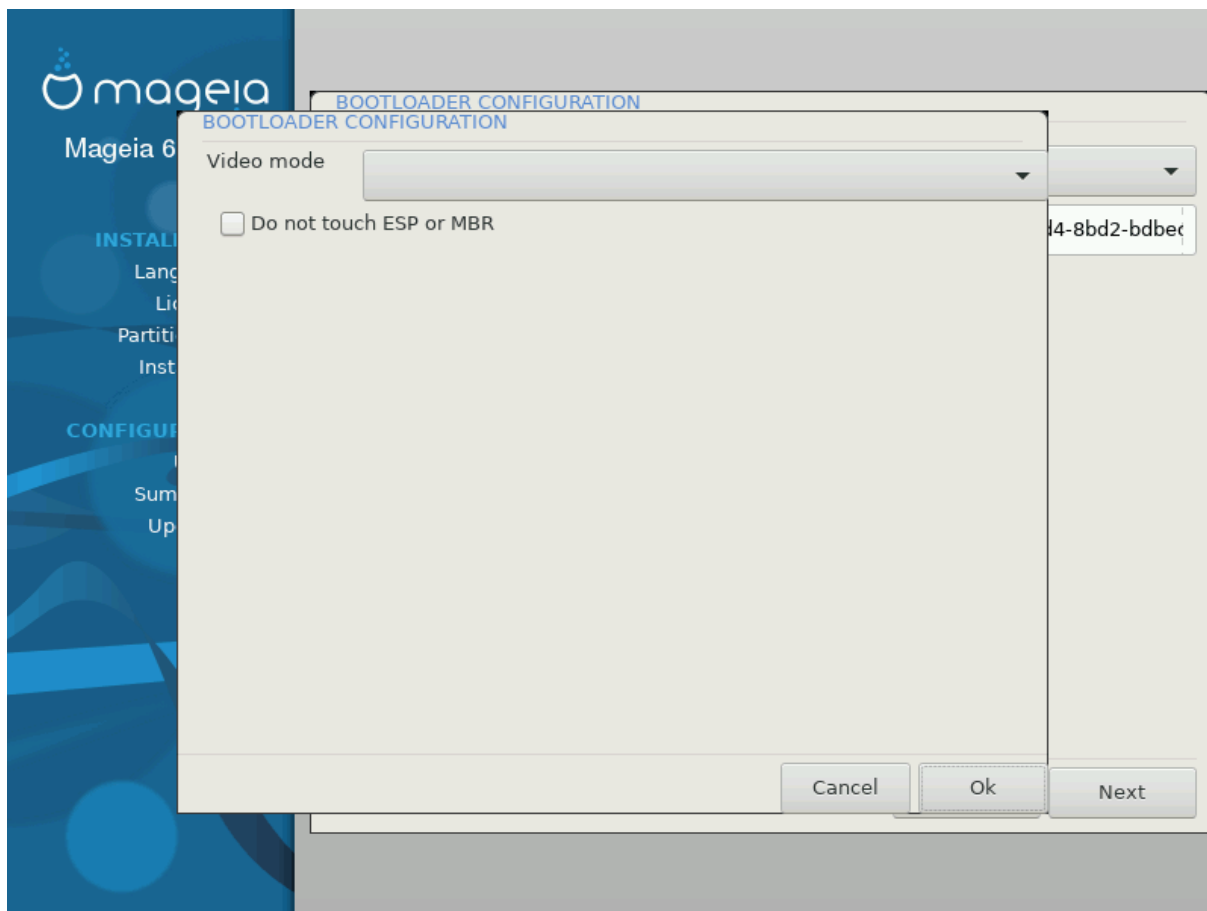


15.3. Користування вже встановленим завантажувачем

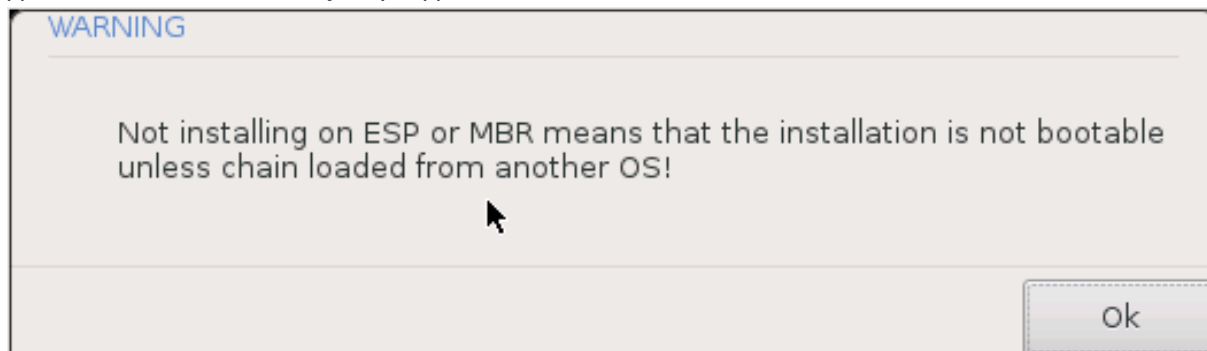
Повний перелік кроків додавання пункту операційної системи Mageia до меню вже встановленого завантажувача не є предметом цієї довідкової сторінки. Втім, здебільшого, ці кроки пов'язано з запуском відповідної програми встановлення завантажувача, яка має виявити і додати пункт системи у автоматичному режимі. Відповідні пояснення має бути наведено у документації до іншої операційної системи.

15.4. Використання ланцюгового завантаження

Якщо ви не хочете використовувати завантажувач Mageia, а замість цього хочете скористатися ланцюговим завантаженням з іншої операційної системи, натисніть кнопку Далі, потім пункт Додатково і позначте пункт Не чіпати ESP або MBR.



Програма попередить вас про те, що у системі не буде завантажувача. Проігноруйте попередження і натисніть кнопку Гарзд.



15.5. Параметри

15.5.1. Перша сторінка

- Пауза перед завантаженням основної системи: за допомогою цього пункту ви можете встановити затримку у секундах перед завантаженням типової операційної системи.
- Безпека: за допомогою цього розділу ви можете встановити пароль для доступу до завантажувача. Використання пароля означатиме, що для вибору запису для завантаження або зміни параметрів доведеться вводити пароль. Іменем користувача буде «root», а пароль можна буде вибрати на наступному етапі.
- Пароль: за допомогою цього поля для введення тексту ви можете вказати пароль.

- Пароль (ще раз): повторіть введення пароля користувача у цьому полі. draxx перевірить, чи збігається введений вами повторно пароль з його початковим варіантом.
- Додатково
 - Увімкнути ACPI: ACPI (Advanced Configuration and Power Interface) є стандартом керування живленням комп'ютера. За його допомогою комп'ютер може заощаджувати енергію, вимикаючи пристрої, які не використовуються. Цей метод використовували до появи АРМ. Зняття позначки з цього пункту може допомогти, наприклад, якщо на вашому комп'ютері не передбачено підтримки ACPI, або якщо ви вважаєте, що реалізація ACPI створює проблеми у роботі комп'ютера (наприклад неочікувані перезавантаження системи або «замерзання» системи).
 - Увімкнути SMP: за допомогою цього пункту можна увімкнути або вимкнути симетричне використання багатьох процесорів, якщо на комп'ютері встановлено багатоядерний процесор.
 - Увімкнути APIC: позначення цього пункту надає операційній системі доступ до розширеного програмованого контролера переривань (Advanced Programmable Interrupt Controller). Пристрої з APIC надають змогу використовувати складніші моделі із пріоритетністю процесів та керування розширеними IRQ (запитами щодо переривань).
 - Увімкнути локальний APIC: за допомогою цього пункту ви можете увімкнути локальний APIC, тобто керування усіма зовнішніми перериваннями для певних процесорів у багатопроцесорних системах.

15.5.2. Наступна сторінка

- Типовий: типовий варіант операційної системи для завантаження.
- Приєднати: за допомогою цього параметра ви можете передати ядру системи якісь дані або повідомити ядру про те, що слід надати вам більше інформації під час завантаження системи.
- Зондування сторонньої ОС: див. вище розділ щодо [використання завантажувача Mageia](#)
- Додатково
 - Режим відео: за допомогою цього пункту ви можете вказати розмірності екрана (у пікселях) та глибину кольорів для меню завантаження. Якщо ви натиснете кнопку списку із маленьким трикутничком вістряєм униз, програма покаже варіанти розмірностей і глибини кольорів, якими можна скористатися.
 - **Не чіпати ESP або MBR**: див. вище розділ щодо [використання ланцюгового завантаження](#)

16. Додавання пункту меню завантаження та внесення змін у такі пункти

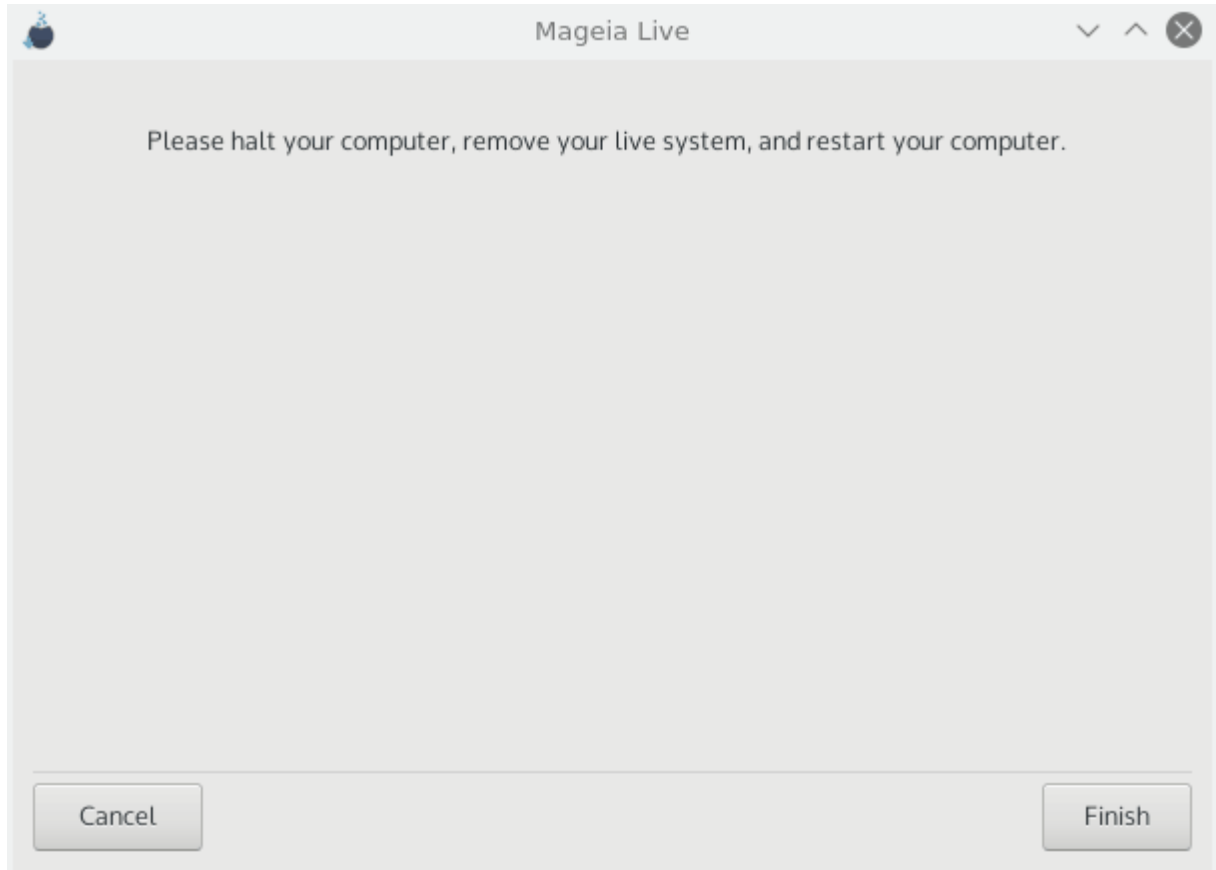
Для цього вам доведеться внести вручну зміни до `/boot/grub2/custom.cfg` або скористатися програмою для налаштування GRUB (наприклад `grub-customizer` зі сховищ Mageia).



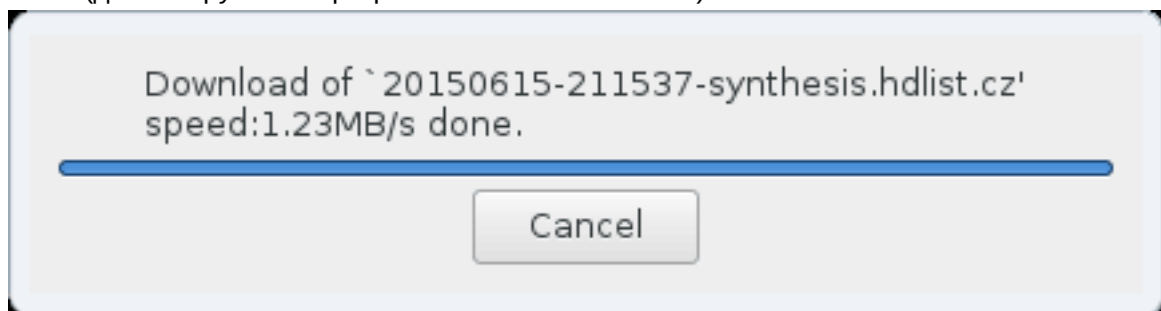
Щоб дізнатися більше, ознайомтеся із відповідною сторінкою нашої вікі: https://wiki.mageia.org/en/Grub2-efi_and_Mageia

17. Перезавантажити

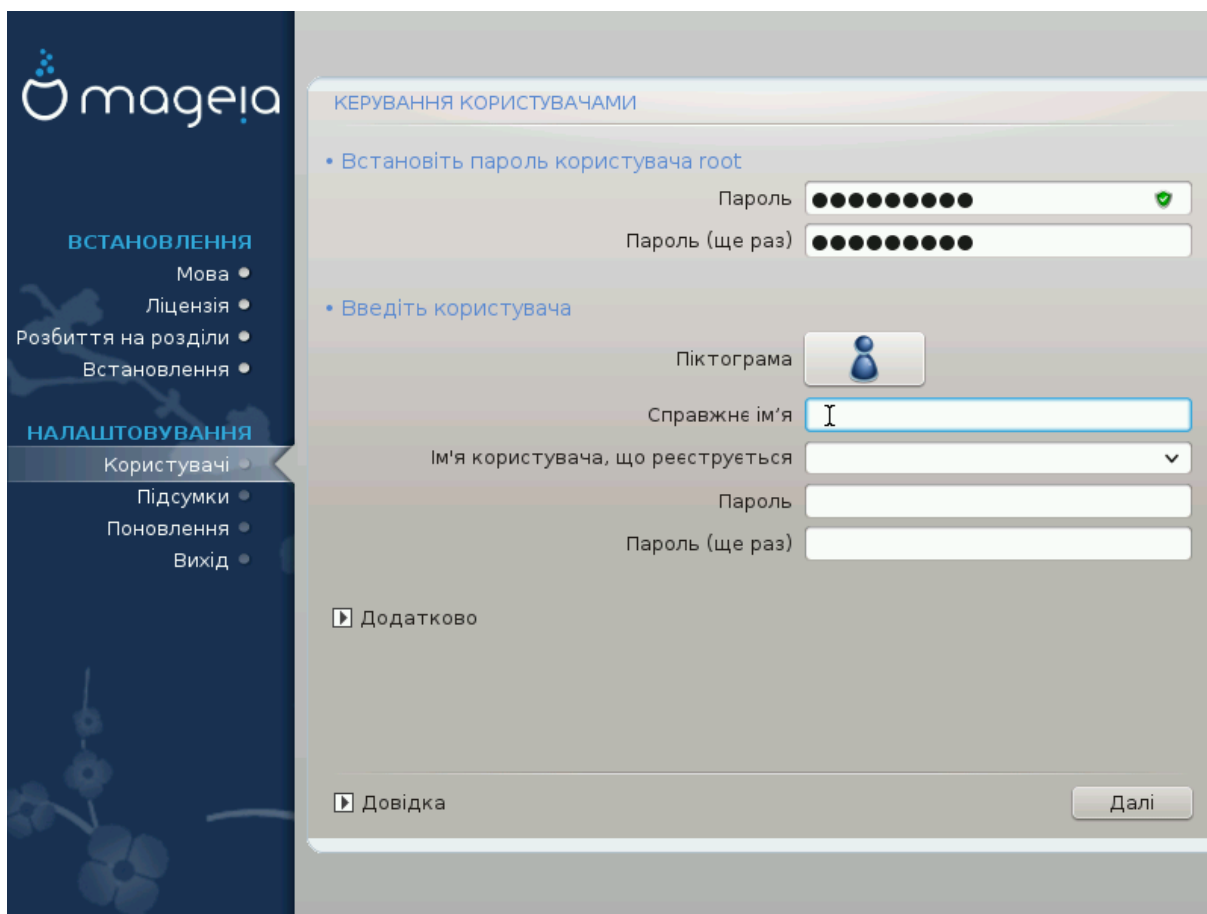
Після встановлення завантажувача програма попросить вас перервати роботу системи, вийняти з лотка компакт-диск, від'єднати від комп'ютера флешку і перезавантажити комп'ютер. Натисніть кнопку **Завершити** і виконайте саме ці дії **у вказаному порядку**.



Після перезавантаження ви побачите інформацію щодо отримання даних на смужках поступу. Дані цих смужок відповідають процесу отримання даних сховищ із програмним забезпеченням (див. «Керування програмним забезпеченням»).



18. Керування обліковими записами користувача і адміністратора



18.1. Встановлення пароля адміністратора (root):

У кожній встановленій системі Mageia варто визначити пароль суперкористувача або адміністратора. Такий пароль у Linux зазвичай має назву *пароль root*. Під час введення пароля колір позначки щита змінюватиметься з червоного на жовтий, а потім на зелений, залежно від складності пароля. Зелений колір відповідає достатньо складним паролем. Вам також слід повторити введення пароля у полі розташованому нижче, щоб упевнитися, що пароль було вказано без помилок.



Всі паролі слід вказувати з врахуванням регістру. Краще використовувати у паролі суміш літер (великих і малих), цифр та інших символів.

18.2. Введіть користувача

За допомогою цієї панелі ви можете додати користувачів. Кожен користувач має вужчі права доступу, ніж суперкористувач (root), але достатньо прав для перегляду сторінок інтернету, користування офісними програмами, ігор та будь-яких інших завдань, які виконуються звичайним користувачем за комп'ютером.

- Піктограма: за допомогою цієї кнопки можна змінити піктограму користувача.

- **Справжнє ім'я:** у цьому полі для введення тексту слід вказати справжнє ім'я користувача.
- **Ім'я користувача, що реєструється:** тут ви можете ввести реєстраційне ім'я користувача або надати змогу drakx використовувати певну версію справжнього імені користувача.
- **Пароль:** у цьому полі вам слід вказати пароль користувача. Колір позначки щита поряд з цим полем відповідає складності пароля (див. також [Примітка](#))
- **Пароль (ще раз):** повторіть введення пароля користувача у цьому полі. drakx перевірить, чи збігається введений вами повторно пароль з його початковим варіантом.



Вміст домашніх каталогів всіх користувачів, записи яких буде створено під час встановлення Mageia, буде захищено від читання і запису (umask=0027).

Ви можете додати всі записи майбутніх користувачів системи на кроці *Налаштування - Резюме* під час встановлення системи. Для керування записами користувачів виберіть пункт *Керування користувачами*.

Права доступу до домашніх каталогів, звичайно ж, можна змінити і після завершення встановлення системи.

18.3. Додаткові можливості керування записами користувачів

Якщо ви натиснете кнопку *Додатково*, програма відкриє діалогове вікно, за допомогою якого ви зможете змінити параметри облікового запису, який ви додаєте.

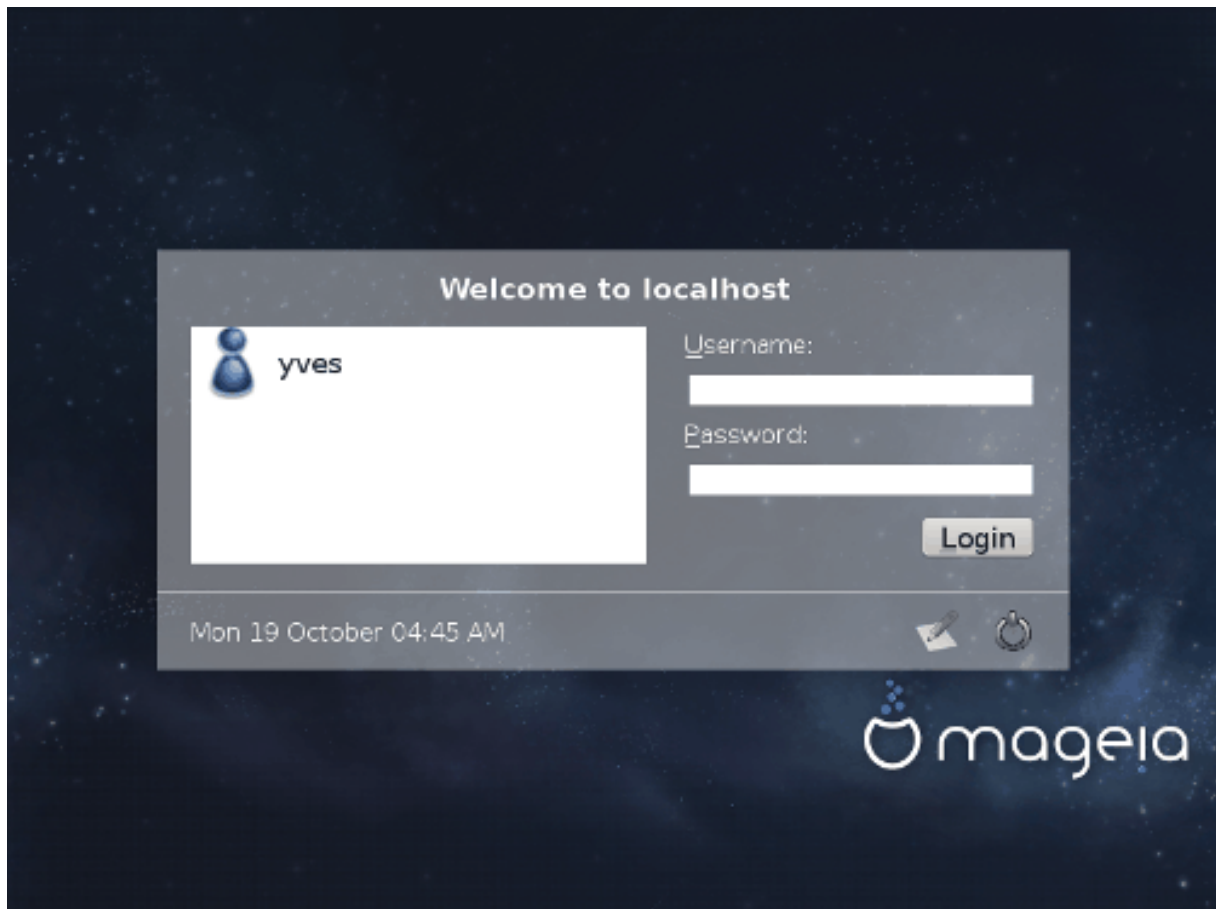
Крім того, за допомогою цього діалогового вікна можна вимкнути або увімкнути гостьовий обліковий запис.



Будь-які дані, які буде записано з гостьового облікового запису *rbash* до відповідного каталогу у */home*, буде витерто під час виходу з системи. Користувачеві гостьового облікового запису слід потурбуватися про збереження важливих файлів на портативний носій даних.

- **Увімкнути гостьовий запис:** за допомогою цього пункту можна увімкнути або вимкнути гостьовий обліковий запис. Користувач гостьового облікового запису зможете увійти до системи, користуватися комп'ютером, але матиме обмежені права доступу навіть порівняно зі звичайними користувачами.
- **Командна оболонка:** за допомогою цього спадного списку ви можете змінити командну оболонку, яка використовуватиметься для роботи користувача, обліковий запис якого створено за допомогою попереднього вікна. Можливі такі варіанти: *Bash*, *Dash* та *Sh*.
- **Код користувача:** тут ви можете встановити код (ідентифікатор) користувача, обліковий запис якого було додано за допомогою попереднього вікна. Слід вказати номер облікового запису. Не заповнюйте це поле, якщо вам невідомі наслідки ваших дій.
- **Код групи:** тут ви можете встановити код (ідентифікатор) групи користувача, обліковий запис якого було додано за допомогою попереднього вікна. Слід вказати номер, зазвичай той самий, що і для облікового запису користувача. Не заповнюйте це поле, якщо вам невідомі наслідки ваших дій.

19. Вікно вітання



Вікно вітання KDM

Нарешті, вам буде показано вікно вітання.

Введіть ім'я та пароль вашого користувача і за декілька секунд ви опинитеся у завантаженому KDE, GNOME чи іншому стільничному середовищі, залежно від типу використаного вами носія портативної системи. Далі, можете користуватися встановленою Mageia, як вам заманеться.

Іншу частину документації можна знайти у [вікі Mageia](#).

20. Вилучення Mageia

20.1. Настанови

Якщо Mageia не задовольняє ваших потреб або ви не змогли належним чином встановити систему, у вас може виникнути потреба у вилученні дистрибутива. Це ваше право і у Mageia передбачено можливість вилучення системи. Таку можливість можна знайти не у кожній операційній системі.

Після створення резервної копії даних, перезавантажте систему з DVD Mageia і виберіть пункт «Rescue system», далі «Restore Windows boot loader». Під час наступного завантаження системи завантажиться Windows без усіляких вікон вибору операційної системи.

Щоб скористатися місцем на диску, яке колись було зайнято розділами Mageia, у Windows, скористайтеся пунктом меню Пуск -> Панель керування -> Засоби адміністрування

-> Керування комп'ютером -> Сховища даних -> Керування дисками. У відповідь має бути відкрито сторінку керування розділами. Розділ, куди було встановлено Mageia, можна визначити за міткою Невідомий, а також за розміром та розташуванням на диску. Клацніть правою кнопкою миші на такому розділі і виберіть пункт Вилучити. Після цього місце на диску буде звільнено.

Якщо на комп'ютері встановлено Windows XP, ви можете створити новий розділ і виконати його форматування (у FAT32 або NTFS). Система надасть йому відповідну літеру диска.

Якщо на комп'ютері встановлено Vista або 7, у вас буде ще один можливий варіант: ви можете розширити наявний розділ за допомогою пункту, розташованого ліворуч від пункту вільного місця на диску. Крім того, можна скористатися вільними або комерційними програмами для XP, Vista або 7 (наприклад Gparted) за допомогою яких можна буде виконати додаткові дії з розділами. Як і завжди, під час внесення змін до розділів слід бути дуже обережним і створювати резервні копії усіх важливих даних.